Filozofski fakultet
SVEUČILIŠTE U MOSTARU

SVEUČILIŠTE U MOSTARU

IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAMI DIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG STUDIJA POVIJESTI - DVOPREDMETNOGA STUDIJA ZA AKADEMSKU 2026./2027. GODINU

Mostar, u srpnju 2026.

5. NASTAVNI PROGRAMI (SILABUSI)

<table>
<tr><td>Studijski program</td><td colspan="5">Povijest - dvopredmetni studij</td></tr>
<tr><td>Ciklus</td><td>2.</td><td>Vrsta</td><td colspan="3">sveučilišni</td></tr>
<tr><td>Smjer</td><td>Nastavnički</td><td>Modul</td><td colspan="3">/</td></tr>
<tr><td>Godina studija</td><td>1.</td><td>Semestar</td><td colspan="3">1.</td></tr>
<tr><td>Naziv predmeta</td><td>METODOLOGIJA POVIJESNIH ISTRAŽIVANJA</td><td>Kod predmeta</td><td colspan="3">FFPVM101</td></tr>
<tr><td>ECTS</td><td>6</td><td>Status</td><td colspan="3">obvezni</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Broj sati nastave</td><td>Predavanja</td><td>Vježbe</td><td>Seminari</td><td>Praksa</td></tr>
<tr><td>30</td><td>15</td><td>15</td><td>0</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnici</td><td>dr. sc. Božo Goluža, red. prof</td><td>30</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>dr. sc. Marina Beus, izv. prof.</td><td>0</td><td>15</td><td>15</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Ciljevi predmeta</td><td colspan="5">- osposobiti studente za razumijevanje i primjenu temeljnih pojmovima u metodologiji povijesnih istraživanja;
- osposobiti studente za klasificiranje i korištenje metoda koje se primjenjuju u historiografskoj praksi;
- postići u studenata sposobnost kritičke analize europske i nacionalne historiografije;
- osposobiti studente za razumijevanje suvremenih paradigmi i istraživačkih procesa suvremenih povjesničara;
- postići u studenata vještine korištenja povijesnih izvora, znanstvene i stručne literature, te vještine informatičke obrade za izradu samostalnih radova;
- osposobiti studente da prepoznaju i istaknu problemska pitanja kao potencijalne istraživačke teme.</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Ishodi učenja predmeta</td><td colspan="2">Ishod učenja</td><td>Kod ishoda učenja predmeta</td><td colspan="2">Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa</td></tr>
<tr><td colspan="2">definira i koristi temeljne pojmove u metodologiji povijesnih istraživanja;</td><td>IU-FFPVM101-1</td><td colspan="2">IU-FFPVM-10</td></tr>
<tr><td colspan="2">klasificira i koristi metode koje se primjenjuju u historiografskoj praksi;</td><td>IU-FFPVM101-2</td><td colspan="2">IU-FFPVM-9</td></tr>
<tr><td colspan="2">analizira i prezentira historiografske postavke na nacionalnoj i europskoj razini;</td><td>IU-FFPVM101-3</td><td colspan="2">IU-FFPVM-5</td></tr>
<tr><td colspan="2">koristi relevantne bibliografske jedinice, interpretira povijesne izvore i primjenjuje zadanu metodologiju;</td><td>IU-FFPVM101-4</td><td colspan="2">IU-FFPVM-7
IU-FFPVM-8</td></tr>
<tr><td colspan="2">samostalno izrađuje i prezentira stručne i znanstvene radove po standardima znanstvene metodologije;</td><td>IU-FFPVM101-5</td><td colspan="2">IU-FFPVM-8</td></tr>
<tr><td colspan="2">analizira i prezentira problemska pitanja kao potencijalne istraživačke teme, te</td><td>IU-FFPVM101-6</td><td colspan="2">IU-FFPVM-11</td></tr>
</table>

	razvija interes za daljnje usavršavanje u struci.		IU-FFPVM-12
Preduvjeti za upis predmeta	/		

Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje: izlaganje načina rada, uvođenje u sadržaj kolegija i koncepcija predavanja, seminara i vježbi
	2.	Osnovna pitanja historijskog istraživanja
	3.	Izvori i pomoćne povijesne znanosti
	4.	Heuristika i kritika izvora
	5.	Interpretacija podataka
	6.	Istraživačke strategije
	7.	Citiranje izvora i literature
	8.	Obrada teksta na računalu
	9.	Povijest i moral
	10.	Kauzalnost u povijesti
	11.	Povijest kao napredak
	12.	Položaj povijesti i povjesničara u društvu
	13.-15.	Izlaganja i rasprave na određene teme

Jezik	Hrvatski
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu e-učenja.
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija); - participativne i interaktivne metode (dijalog, rasprava, prezentacija); - istraživačke metode.

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
Kolokvij	seminarski rad	**esej/**referat	praktični/projektni zadatak	**Ostalo**	Pismeni	**usmeni**	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi	/	60	2	(Max.) 10%
Esej (priprema i izlaganje)	IU-FFPVM101-5	30	1	(Max.) 20%
Pisanje bibliografije	IU-FFPVM101-4	15	0,5	(Max.) 10%
Prikaz knjige, članka...	IU-FFPVM101-4	15	0,5	(Max.) 10%
Završni usmeni ispit	IU-FFPVM101-1, 2, 3, 4, 6	60	2	(Max.) 50%
Ukupno		180	6	100%

Način izračuna konačne ocjene
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maximalno 10%): Neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene

Redoviti dolasci bez aktivnosti = 5,5% ocjene
Aktivnost samo na poticaj nastavnika = 7% ocjene
Samoinicijativna aktivnost = 8,5% ocjene
Samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 10% ocjene

Esej se ocjenjuje na sljedeći način (priprema i izlaganje maximalno 20%):
Rad nije napisan u zadanom roku = 0%.
Rad je na vrijeme predan, ali nije urađen prema zadanim naputcima = 5,5%
Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci na sadržajnom planu = 7%
Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni manji nedostatci na sadržajnom planu = 8,5%
Rad je korektno urađen formalno, sadržajno i jezično =10%
Izlaganje eseja ocjenjuje se na sljedeći način
Rad nije usmeno prezentiran = 0%.
Rad je pročitan = 5,5%
Rad je prezentiran u PowerPoint-u djelomično pročitan i nepripremljen =7%
Rad je prezentiran u PowerPoint-u, ali su uočeni određeni nedostatci u usmenom izlaganju = 8,5%
Rad je prezentiran u PowerPoint-u i izlaganje je dobro pripremljeno = 10%

Bibliografija se ocjenjuje na sljedeći način (maximalno 10%):
Rad nije napisan u zadanom roku = 0%
Rad je na vrijeme predan ali nije urađen prema zadanim naputcima = 5,5%
Rad zadovoljava u sadržajnom smislu ali su uočeni veći metodološki nedostatci = 7%
Rad zadovoljava u sadržajnom smislu ali su uočeni neznatniji metodološki nedostatci = 8,5%
Rad je korektno sadržajno, jezično i metodološki = 10%

Prikaz se ocjenjuje na sljedeći način (priprema i izlaganje maximalno 10%):
Rad nije napisan u zadanom roku = 0%
Rad je na vrijeme predan, ali nije urađen prema zadanim naputcima = 2,5%
Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni određeni nedostatci na sadržajnom planu = 3,5%
Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočene manje jezične i tehničke pogreške = 4,25%
Rad je korektno urađen formalno, sadržajno i jezično = 5%
Izlaganje se ocjenjuje na sljedeći način:
Rad nije usmeno prezentiran = 0%
Rad je pročitan = 2,5%
Rad je djelomično pročitan i nepripremljen = 3,5%
Rad nije pročitan, ali su uočeni nedostatci u usmenom izlaganju = 4,25
Usmeno izlaganje je dobro pripremljeno = 5%

Završni usmeni ispit ocjenjuje na sljedeći način: (maximalno 50%):
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 27,5% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 42,5% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlodobar (4)
91 – 100% odličan (5)
Napomena: Student na svakoj obvezi mora ostvariti prolazni razred, da bi mogao pristupiti završnom usmenom ispitu.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti tijekom trajanja nastavnoga procesa imaju obvezu u pisanoj formi obraditi jednu od tematskih nastavnih cjelina što je i preduvjet za pristup završnom usmenom ispitu. Izbor teme na početku semestra potrebno je definirati s nastavnikom na navedenom predmetu. Ostale obveze su iste kao i za redovite studente.
Prikaz se ocjenjuje na sljedeći način (maximalno 10%):
Rad nije napisan = 0 %
Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 5,5%
Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci u sadržajnom smislu = 7%
Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočene manji nedostatci u sadržajnom smislu = 8,5%
Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 10%

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hr.	engl.	ost.	više jez.	knjiga	Članak	skripta	ost.
Obvezna	Carr, E. H., Što je povijest?, 2004.		x	x				x			
	Jenkins, K., Promišljanje historije, 2008.		x	x				x			
	Gross, M., Suvremena historiografija - Korijeni, postignuća, traganja, 1996.		x	x				x			
Dopunska	Ravančić, G. - Gregl, M. - Horbec, I. (ur.) Historiografija / povijest u suvremenom društvu, 2014.		x	x				x			

Dodatne informacije o predmetu	Nastava se izvodi u obliku predavanja, vježbi i seminara. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave, odnosno mogu opravdano izostati do granice propisane pravilnicima i drugima aktima ustrojbene jedinice (max. 20%). Iako se podrazumijeva da se studenti znaju služiti Wordom i PowerPointom na vježbama će imati određene zadatke vezane uz pisanje i sređivanje teksta u Wordu, te obvezu izrade prezentacije u PowerPointu, što trebaju uspješno uraditi kako bi mogli pristupiti završnom ispitu. Bez obzira na status, studenti ispunjaju svoje obveze isključivo tijekom

	razdoblja održavanja nastave u zimskom semestru.

Studijski program	Povijest – dvopredmetni studij					
Ciklus	2.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	Nastavnički	Modul	/			
Godina studija	1.	Semestar	1.			
Naziv predmeta	**POVIJEST KRŠĆANSTVA 1**	Kod predmeta	FFPVM102			
ECTS	3	Status	izborni B			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	0	0
Nastavnici	dr. sc. Božo Goluža, red. prof.		30	0	0	0
Ciljevi predmeta	- postići u studenata razumijevanje znanstvenih spoznaja te historiografskih pretpostavki vezanih za najvažnije događaje i procese iz povijesti kršćanstva od početka do 13. stoljeća; - osposobiti studente da navedu ključne događaje i osobe te objasne njihovu važnost u navedenome razdoblju; - osposobiti studente da ondašnje crkvene prilike promatraju u kontekstu tadašnjih svjetskih zbivanja; - postići u studenata vještinu argumentirane rasprave i konstruiranja vlastita mišljenja o predmetnoj tematici.					

Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	elaborira pregled najvažnijih događaja i procesa iz povijesti kršćanstva u navedenome razdoblju	IU-FFPVM102-1	IU-FFPVM-1
	analizira i kritički ocjenjuje značenje i strukturu povijesnih dokumenata	IU-FFPVM102-2	IU-FFPVM-3
	komparira i analizira određene crkvene procese s obzirom na prostornu i vremensku dimenziju	IU-FFPVM102-3	IU-FFPVM-4
	kritički argumentira historiografske interpretacije određenog događaja iz povijesti kršćanstva u navedenome razdoblju	IU-FFPVM102-4	IU-FFPVM-5
	argumentira i analizira o različitosti istraživačkog pristupa i korištenih metoda pri obradi određenih procesa vezanih uz povijest kršćanstva u navedenome razdoblju.	IU-FFPVM102-5	IU-FFPVM-9
Preduvjeti za upis predmeta	/		

Sadržaj predmeta	Tjedan /turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje. Uvod u crkvenu povijest
	2.	Početci kršćanstva
	3.	Prvotno ustrojstvo Crkve. Bogoštovlje, disciplina, običaji

	4.	Razvoj kršćanskog nauka
	5.	Crkvena literatura
	6.	Milanski edikt i njegove posljedice
	7.	Širenje kršćanstva
	8.	Teološki sporovi i razvoj crkvenog nauka
	9.	Ustrojstvo Crkve nakon Milanskog edikta. Kršćanska literatura 4. i 5. st.
	10.	Seobe naroda. Obraćenje germanskih plemena. Začetak Crkvene države. Pojava islama. Karlo Veliki.
	11.	Crkvena kultura i znanost na Zapadu. Bizantska crkva i njezine posebnosti.
	12.	Focijev raskol. Veliki istočni raskol 1054. godine.
	13.	Papa Grgur VII. i borba za investituru. Križarske vojne. Pojava velikih krivovjerja. Procvat monaštva. Crkvena umjetnost.
	14.	Križarski pokret u 13. st. Prosjački redovi. Inkvizicija. Osnutak sveučilišta.
	15.	Predispitni rok
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu e-učenja.	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	**usmeni**	Praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje	-	30	1	(Max.) 15%
Predrok / Završni usmeni ispit	IU-FFPVM102-1, 2, 3, 4, 5	60	2	(Max.) 85%
Ukupno		90	3	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maximalno 15%):
neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene
redoviti dolasci bez aktivnosti = 8,25% ocjene
aktivnost samo na poticaj nastavnika = 10,5% ocjene
samoinicijativna aktivnost = 12,75% ocjene
samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 15% ocjene.

Završni usmeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: (maximalno 85%)
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 46,75% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 59,5% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 72,25% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 85% ocjene.

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način (zbrajanjem ostvarenih postotaka za svaku obvezu definiranu na predmetu):
0 - 54% nedovoljan (1)
55 - 66% dovoljan (2)
67 - 78% dobar (3)

79 - 90% vrlodobar (4)
91 - 100% odličan (5)
Napomena: Student za prolaznu ocjenu mora na svakoj obvezi ostvariti prolazni razred.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave izvanredni studenti tijekom nastavnoga procesa odnosno do kraja nastave u zimskome semestru imaju obvezu napisati prikaz knjige što je i preduvjet za pristup završnom ispitu. Izbor bibliografske jedinice potrebno je definirati s nastavnikom na početku semestra.
Prikaz se ocjenjuje na sljedeći način (maximalno 15%):
Rad nije napisan = 0%.
Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 8,25%.
Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci u sadržajnom smislu = 10,5%.
Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogrješke = 12,75%.
Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 15%.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Goluža, B., Povijest Crkve,[2]2015.		x	x				x			
Dopunska	Cezarejski, E., Crkvena povijest, 2004.		x	x				x			
	Franzen, A., Pregled povijesti Crkve, 1983.		x	x				x			
	Jedin, H. (ur.), Velika povijest Crkve, I.-III.,V.-VI., 1971.-1978., (naslov izvornika: Handbuch der Kirchengeschichte)		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu	Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi, odnosno mogu opravdano izostati do granice propisane pravilnicima i drugima aktima ustrojbene jedinice. Studenti (redoviti i izvanredni) ispunjavaju svoje obveze isključivo u vrijeme održavanja nastave u zimskome semestru. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je prethodno iz svakoga segmenta ostvariti minimalan broj bodova.										

Studijski program	Povijest - dvopredmetni studij					
Ciklus	2.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	Nastavnički	Modul	/			
Godina studija	1.	Semestar	1.			
Naziv predmeta	**PALEOGRAFIJA**	Kod predmeta	FFPVM103			
ECTS	3	Status	izborni B			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	0	0
Nastavnici	dr. sc. Božo Goluža, red. prof.		30	0	0	0

Ciljevi predmeta	- osposobiti studenta za razumijevanje i primjenu temeljnih pojmovima paleografije u istraživačkome radu; - proširiti znanje kod studenta o značajkama, razvoju i klasifikaciji latinskoga pisma; - postići kod studenta sposobnost primjene najvažnijih kratica karakterističnih za određeni oblik latinskoga pisma; - osposobiti studenta za kritičku analizu pisanih izvora kao i za primjeni znanstvene i stručne literature pri izradi samostalnih radova.		
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	elaborira i opisuje razvoj paleografije kao povijesne znanstvene discipline	IU-FFPVM103-1	IU-FFPVM-3
	kritički analizira i primjenjuje specifične metode koje su karakteristične za analizu latinskih isprava	IU-FFPVM103-2	IU-FFPVM-9
	komparira i analizira dosadašnje spoznaje o razvoju i klasifikaciji latinskoga pisma	IU-FFPVM103-3	IU-FFPVM-4
	primjenjuje spoznaje iz paleografije u izradi stručnih i znanstvenih radova	IU-FFPVM103-4	IU-FFPVM-8 IU-FFPVM-9
Preduvjeti za upis predmeta	/		

Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje
	2.	Materija i forma rukopisâ
	3.	Početak i razvoj latinskoga pisma
	4.	Pismo u središtima rimske kulture (1.-8. stoljeće), I
	5.	Pismo u središtima rimske kulture (1.-8. stoljeće), II
	6.	Skraćenice
	7.	Pismo u vrijeme velikih opatija, I
	8.	Pismo u vrijeme velikih opatija, II
	9.	Pismo u vrijeme velikih opatija, III
	10.	Pismo u vrijeme velikih opatija, IV
	11.	Pismo u vrijeme velikih opatija, V
	12.	Karolinška reforma
	13.	Pismo u vrijeme velikih sveučilišta (13.-14. stoljeće)

	14.	Pismo u vrijeme humanizma (15. stoljeće)
	15.	Predrok
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu e-učenja.	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
Kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	**usmeni**	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje	-	30	1	(Max.) 15%
Predrok / Završni usmeni ispit	IU-FFPVM103-1, 2, 3, 4	60	2	(Max.) 85%
Ukupno		90	3	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maximalno 15%):
neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene
redoviti dolasci bez aktivnosti = 8,25% ocjene
aktivnost samo na poticaj nastavnika = 10,5% ocjene
samoinicijativna aktivnost = 12,75% ocjene
samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 15% ocjene.

Završni usmeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: (maximalno 85%)
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 46,75% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 59,5% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 72,25% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 85% ocjene.

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način (zbrajanjem ostvarenih postotaka za svaku obvezu definiranu na predmetu):
0 - 54% nedovoljan (1)
55 - 66% dovoljan (2)
67 - 78% dobar (3)
79 - 90% vrlodobar (4)
91 - 100% odličan (5)
Napomena: Student za prolaznu ocjenu mora na svakoj obvezi ostvariti prolazni razred.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave izvanredni studenti tijekom nastavnoga procesa odnosno do kraja nastave u zimskome semestru imaju obvezu napisati prikaz knjige što je i preduvjet za pristup završnom ispitu. Izbor bibliografske jedinice potrebno je definirati s nastavnikom na početku semestra.
Prikaz se ocjenjuje na sljedeći način (maximalno 15%):
Rad nije napisan = 0%.
Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 8,25%.
Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci u sadržajnom smislu = 10,5%.
Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogrješke =

12,75%. Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 15%.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Battelli, G., Lezioni di paleografia, [3]1986.		x			x		x			
Dopunska	Stipišić, J., Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, [3]1991.		x	x				x			
	Šanjek, F., Latinska paleografija i diplomatika, Zagreb, 2005.		x	x				x			
	Kapitanović, V., Povijesna vrela i pomoćne znanosti, 2012.,		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi, odnosno mogu opravdano izostati do granice propisane pravilnicima i drugima aktima ustrojbene jedinice. Studenti (redoviti i izvanredni) ispunjavaju svoje obveze isključivo u vrijeme održavanja nastave u zimskome semestru. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je prethodno iz svakoga segmenta ostvariti minimalan broj bodova.									

Studijski program	Zajednički predmet za nastavničke studije				
Ciklus	2.	Vrsta	sveučilišni		
Smjer	nastavnički	Modul	nastavnički		
Godina studija	1.	Semestar	1.		
Naziv predmeta	**PSIHOLOGIJA ODGOJA I OBRAZOVANJA**	Kod predmeta	FFZAM101		
ECTS	4	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	0	30	0
Nastavnici	dr. sc. Ivona Čarapina-Zovko, izv. prof.	30	0	30	0
Ciljevi predmeta	- proširiti znanja studenata o psihološkim aspektima procesa odgoja i obrazovanja. - osposobiti studente za uspješniji proces učenja i poučavanja				

Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	Objašnjava proces pamćenja i s njim povezane pojave.	IU-FFZAM101-1	SUMZAM-IU-1 SUMZAM-IU-2 SUMZAM-IU-3
	Uspoređuje osnovne teorije učenja i njihovu primjenu u nastavi.	IU-FFZAM101-2	
	Objašnjava povezanost kognitivnih sposobnosti i učenja.	IU-FFZAM101-3	
	Objašnjava osnovne termine iz područja opće i specifične motivacije za učenje.	IU-FFZAM101-4	
	Analizira prednosti i nedostatke metoda poučavanja.	IU-FFZAM101-5	
	Objašnjava načine mjerenja i karakteristike procjenjivanja znanja.	IU-FFZAM105-6	
	Definira osnovne teškoće u učenju i izvore nastavničkog stresa.	IU-FFZAM106-7	

Preduvjeti za upis predmeta	/	
Sadržaj predmeta	**Tjedan**/turnus	Tema
	1.	Uvod u psihologiju odgoja i obrazovanja.
	2.	Osnove kognitivnog i moralnog razvoja.
	3.	Pamćenje.
	4. 5.	Teorije učenja. Klasično uvjetovanje Operantno uvjetovanje
	6.	Socijalne teorije učenja i kognitivistički pristup učenju.
	7.	Osobni činitelji djelotvornog učenja: kognitivne sposobnosti.
	8.	Kolokvij 1
	9.	Osobni činitelji djelotvornog učenja: motivacija.
	10.	Osobni činitelji djelotvornog učenja: osobine ličnosti
	11.	Upravljanje razredom i disciplina
	12.	Planiranje poučavanja, mjerenje znanja

	13.	(Pr)ocjenjivanje znanja
	14.	Naslov: Edukacijski izazovi: Učenici s posebnim potrebama; nastavnički stres.
	15.	Kolokvij 2
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu za e-učenje.	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor,dijalog, rasprava, debata, pregovaranje, posredovanje)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	**seminarski rad**	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	**pismeni**	usmeni	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu	/	60	2	0%
Prezentirati seminarski rad	/	10	0,3	(max.) (20%)
Pisati kolokvije ili pismeni ispit	IU-FFZAM101-1, 2,3,4,5, 6, 7	50	1,7	(max.) (80%)
Ukupno		120	4	100%

Način izračuna konačne ocjene

Izlaganje seminarskoga rada se ocjenjuje na sljedeći način:
0% ocjene = Rad nije usmeno prezentiran.
11% ocjene = Rad je pročitan.
14% ocjene = Rad je djelomično pročitan i nepripremljen.
17% ocjene = Rad nije pročitan, ali su uočeni veći nedostatci razumijevanju i interpretaciji.
20% ocjene = Izlaganje ukazuje na razumijevanje i uključuje interpretacije sadržaja.

Svaki kolokvij ocjenjuje se na sljedeći način:
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66 % točnih odgovora = 22% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 28% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 34% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 40% ocjene

Završni pismeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način:
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66 % točnih odgovora = 44% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 56% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 68% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 80% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
/											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	više jez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Edukacijska psihologija,Grgin, T., 1197. (str. 1.-78.; 99.-209.; 235.-252.)		x	x				x			
	Psihologija obrazovanja, IEP, Miljković, D., Rijavec, M., Vizek-Vidović, V. i Vlahović Štetić, V., 2003. (str.1.-377.; 405.-460.)		x	x				x			
Dopunska	Školsko ocjenjivanje, Grgin, T., 2001.		x	x				x			
	Edukacijska psihologija, Woolfolk, A., 2016.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Temu seminarskog rada student bira obvezno u dogovoru sa suradnicom na kolegiju. Potrebno je konzultirati se sa suradnicom na kolegiju i vezano uz obveznu literaturu kao i ostala pitanja vezana uz oblikovanje prezentacije.									

Studijski program	Zajednički predmet za nastavničke studije				
Ciklus	2.	Vrsta	sveučilišni		
Smjer	Nastavnički	Modul	nastavnički		
Godina studija	1.	Semestar	1.		
Naziv predmeta	**TEMELJNA ZNANJA O ODGOJU I OBRAZOVANJU**	Kod predmeta	FFZAM105		
ECTS	4	Status	Obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	0	30	0
Nastavnici	dr. sc. Tina Vekić, doc.	30	0	30	0

Ciljevi predmeta	- prezentirati studentima temeljna znanja iz područja odgoja i obrazovanja, - objasniti studentima najrelevantniju znanstvenu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja djece, učenika i odraslih, - prikazati studentima suvremene promjene u području odgoja i obrazovanja u zemlji i u svijetu, cilje, načine realizacije i vrjednovanja odgoja i obrazovanja, - poticati razumijevanje i kritičko promišljanje temeljnih odgojno-obrazovnih pitanja i problema.

Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	Objašnjava temeljnu znanstvenu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja,	FFZAM105 - 1	SUMZAM-IU-1 SUMZAM-IU-2
	Objašnjava ciljeve odgoja i obrazovanja, načine njihove realizacije i vrjednovanja,	FFZAM105 - 2	
	Argumentira pitanja i probleme suvremenog odgoja i obrazovanja kod nas i u svijetu.	FFZAM105 - 3	

Preduvjeti za upis predmeta	/

Sadržaj predmeta	**Tjedan** / turnus	Tema
	1.	Uvod u kolegij. Upoznavanje sa očekivanim ishodima i aktivnostima na kolegiju. Znanost - znanstvene spoznaje – sustavi znanja.
	2.	Pojmovi: odgoj, obrazovanje, edukacija, znanje, socijalizacija, akulturacija, poučavanje, učenje, dijete, učenik, polaznik, štićenik i dr.
	3.	Humanistički, društveni, ekonomski ciljevi odgoja i obrazovanja.
	4.	Cjeloživotno učenje.
	5.	Sustavi odgoja i obrazovanja; odgoj i obrazovanje determiniraju društvo i kultura.
	6.	Odgojno-obrazovna načela.
	7.	Opće i stručno obrazovanje/stjecanje temeljnih i stručnih kompetencija; odgojno-obrazovni ishodi.
	8.	Nacionalni kurikulumi – nastavni planovi i programi – školski kurikulumi.
	9.	Formalno obrazovanje - neformalno obrazovanje; vertikalno obrazovanje - horizontalno obrazovanje; javne/državne, privatne, alternativne i vjerske škole.

	10.	Nacionalni kvalifikacijski okvir/Europski kvalifikacijski okvir.
	11.	Suvremene pismenosti – informatička, funkcionalna i dr
	12.	Odgoj i obrazovanje o poduzetništvu, za poduzetništvo i kroz poduzetništvo.
	13.	Poduzetničko učenje.
	14.	Društvena uloga odgajatelja, učitelja i nastavnika; poziv, profesija, struka, profil, zanimanje, amaterizam, profesionalizam.
	15.	Kompetencije odgajatelja, učitelja, nastavnika, profesora, instruktora; stručno usavršavanje. Evaluacija rada na kolegiju.
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu za e-učenje.	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	**esej/referat**	praktični/projektni zadatak	ostalo	**pismeni**	usmeni	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivnosti u nastavi	/	60	2	(max.) 10%
Esej/referat	FFZAM105 -3	30	1	(max.) 40%
Završni ispit	FFZAM105 -1 FFZAM105 -2	30	1	(max.) 50%
Ukupno		120	4	100%

Način izračuna konačne ocjene

U konačnu ocjenu ulazi pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje na nastavi te pisanje i izlaganje eseja/referata.
Esej/referat je obveza svih studenata, koji se treba predati u pisanom obliku do kraja semestra te se usmeno obraniti u unaprijed dogovorenom terminu.

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način:

Neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene

Redoviti dolasci bez aktivnosti = 5.5% ocjene

Aktivnost samo na poticaj nastavnika = 7% ocjene

Samoinicijativna aktivnost = 8.5% ocjene

Samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 10% ocjene

Referat se ocjenjuje na sljedeći način:
0% ocjene = Rad nije napisan.
11% ocjene = Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije.
14% ocjene = Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci na sadržajnom planu.
17% ocjene = Rad u potpunosti zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogreške.
20% ocjene = Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje referata ocjenjuje se ovako:
0% ocjene = Rad nije usmeno prezentiran.
11% ocjene = Rad je pročitan.
14% ocjene = Rad je djelomično pročitan i nepripremljen.
17% ocjene = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočeni neki nedostatci u izlaganju.
20% ocjene = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

Završni ispit ocjenjuje se na sljedeći način:
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 22% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 28% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 34% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlo dobar (4)
91 – 100% odličan (5).

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Izvanredni studenti trebaju poslušati predstavljanje radnih zadataka, u komunikaciji sa predmetnim nastavnikom. Ostale obveze su iste kao za redovite studente.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Što je obrazovanje, Hentig, H., 2008.		x	x				x			
	Cjeloživotno učenje i promjene u školovanju, Odgojne znanosti, god. 2 (2008.), br. 16, Pastuović N., 2008., str. 253-267.		x	x					x		
Dopunska	Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje, Fuchs, R., Vican, D., Milanović Litre, I. (ur.), 2011. URL: http://public.mzos.hr/lgs.axd?t=16&id=17385		x	x				x			
	Pedagogija - temeljna znanja, Gudjons, H., 1993.		x	x				x			
	Kakav odgoj želimo, Hentig, H., 2007.		x	x				x			

Dodatne informacije o predmetu	Potrebno je konzultirati se s nastavnicima oko literature i ostalih pitanja vezanih uz oblikovanje referata. Važno je slijediti naputke o izradi referata.

Studijski program	Povijest - dvopredmetni studij				
Ciklus	2.	Vrsta	sveučilišni		
Smjer	nastavnički	Modul	/		
Godina studija	1.	Semestar	2.		
Naziv predmeta	**POMOĆNE POVIJESNE ZNANOSTI**	Kod predmeta	FFPVM206		
ECTS	6	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	30	0	0
Nastavnici	dr. sc. Ana Zadro, doc.	30	30	0	0
Ciljevi predmeta	- proširiti znanje studenata za definiranje i navođenje široke lepeze znanosti i disciplina koje se u povijesnoj znanosti smatraju pomoćnim povijesnim znanostima, a u svrhu lakšega svladavanje i razumijevanja povijesti; - osposobiti studente za praktičnu primjenu određenih pomoćnih povijesnih znanosti tijekom budućeg bavljenja poviješću; - osposobiti studente za primjenu stručne terminologije i temeljnih metoda povijesnoga istraživanja;				

Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	analizira, grupira i kritički ocjenjuje osnovne i sporedne pomoćne povijesne znanosti;	IU-FFPVM206-1	IU-FFPVM-3
	elaborira i opisuje razvoj i primjenu specifičnih metoda koje su karakteristične za određene grane pomoćnih povijesnih znanosti i njihova primjena u obradi određenih povijesnih procesa;	IU-FFPVM206-2	IU-FFPVM-3 IU-FFPVM-9
	kreira rodoslovlje ili opisuje i analizira pečat, novac, grb ili zastavu;	IU-FFPVM206-3	IU-FFPVM-3 IU-FFPVM-7 IU-FFPVM-12
	analizira (transkribira) određeni povijesni tekst;	IU-FFPVM206-4	IU-FFPVM-7 IU-FFPVM-4
	primjenjuje pojedine pomoćne povijesne znanosti u izradi eseja, seminarskih, diplomskih ili drugih radova.	IU-FFPVM206-5	IU-FFPVM-8 IU-FFPVM-9

Preduvjeti za upis predmeta	/	
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje: izlaganje načina rada, uvođenje u sadržaj predmeta, koncepcija predavanja
	2.	Uvod i razvoj pomoćnih povijesnih znanosti

	3.	Historijska geografija i kartografija
	4.	Genealogija ili rodoslovlje
	5.	Kronologija
	6.	Paleografija I.
	7.	Paleografija II.
	8.	Paleografija III.
	9.	Kriptografija
	10.	Sfragistika, sigilografija ili pečatoslovlje
	11.	Povijesna metrologija
	12.	Numizmatika
	13.	Heraldika ili grboslovlje
	14.	Veksilologija ili zastavoslovlje
	15.	Predrok
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu e-učenja.	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava, prezentacija)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	**ostalo**	**pismeni**	**usmeni**	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje	/	60	2	10%
Rad na vježbama	IU-FFPVM206-3,4,5	30	1	10%
Predrok/Završni pismeni ispit	IU-FFPVM206-1,2,4	60	2	50%
Predrok/Završni usmeni ispit	IU-FFPVM206-1,2,3,4	30	1	30%
Ukupno		180	6	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje ocjenjuje se na sljedeći način (maximalno 10%):
manje od 80% dolazaka = 0% ocjene
redoviti dolasci uz minimalno aktivno sudjelovanje = 5,5% ocjene
aktivnost samo na poticaj nastavnika = 7% ocjene
samoinicijativna aktivnost = 8,5% ocjene
samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom (pokazuje visok stupanj zainteresiranosti za predmet) = 10% ocjene

Rad na vježbama ocjenjuje se na sljedeći način (maximalno 10%):
vježba nije urađena = 0% ocjene
elementarno poznavanje srednjovjekovnih pisama = 5,5% ocjene

poznavanje srednjovjekovnih pisama, ali su uočene manje pogreške prilikom čitanja = 7% ocjene
dobro poznavanje i čitanje srednjovjekovnih pisama = 8,5% ocjene
izvrsno poznavanje i čitanje srednjovjekovnih pisama = 10% ocjene

Završni pismeni ispit/pismeni ispit na predispitnom roku ocjenjuje se na sljedeći način:
manje od 55% točnih odgovora = 0 % ocjene
od 55% do 66% = do 27,5% ocjene
od 67% do 78% = do 35% ocjene
od 79% do 90% = do 42,5% ocjene
od 91% do 100% = do 50% ocjene

Završni usmeni ispit/ usmeni ispit na predispitnom roku ocjenjuje se na sljedeći način:
manje od 55% točnih odgovora = 0 % ocjene
od 55% do 66% = do 15,5% ocjene
od 67% do 78% = do 21% ocjene
od 79% do 90% = do 25,5% ocjene
od 91% do 100% = do 30% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlodobar (4)
91 – 100% odličan (5)
Napomena: Student na svakoj obvezi mora ostvariti prolazni razred, da bi mogao imati prolaznu ocjenu.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti tijekom trajanja nastavnoga procesa (dakle, do kraja nastave u ljetnom semestru) imaju obvezu na početku semestra preuzeti te uraditi zadaću (latinska i hrvatska paleografija) što je i preduvjet za pristup završnom pismenom, a time i usmenom ispitu. Studenti svoje obveze trebaju definirati s nastavnikom.
Zadaća se ocjenjuje na sljedeći način (maximalno 20%):
zadaća nije urađena = 0% ocjene
elementarno poznavanje srednjovjekovnih pisama = 11% ocjene
poznavanje srednjovjekovnih pisama, ali su uočene manje pogreške prilikom transliteracije= 14% ocjene
dobro poznavanje srednjovjekovnih pisama = 17% ocjene
izvrsno poznavanje srednjovjekovnih pisama = 20% ocjene

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višej ez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Kapitanović, V., Povijesna vrela i pomoćne znanosti, 2012.		x	x				x			
	Šanjek, F., Latinska		x	x				x			

	paleografija i diplomatika, 2005.										
Dopunska	Antoljak, S., Pomoćne istorijske nauke, 1971.		x			x		x			
	Stipčević, A., Povijest knjige, 1985.		x	x				x			
	Stipišić, J., Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, ^{3}1991.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Pohađanje i aktivnost u nastavi je obvezna. Tolerira se 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Obveze iz vježbi studenti, bez obzira na status, ispunjaju isključivo u vrijeme nastave u ljetnom semestru. Da bi se pristupilo završnom ispitu, potrebno je prethodno iz svakog segmenta ostvariti minimalan broj bodova. Stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova. Prema nastavnom planu i programu planirano je održavanje terenske nastave u kojoj će studenti stečena znanja primjenjivati na terenu (numizmatičke zbirke, heraldičke zbirke, samostanske i muzejske povijesne zbirke, arhiv). Održavanje terenske nastave bit će regulirano uz suglasnost a vrednovanje ulazi u kategoriju pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje.									

Studijski program	Povijest – dvopredmetni studij					
Ciklus	2.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	nastavnički	Modul	/			
Godina studija	1.	Semestar	2.			
Naziv predmeta	**POVIJEST KRŠĆANSTVA 2**	Kod predmeta	FFPVM207			
ECTS	3	Status	izborni B			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	0	0
Nastavnici	dr. sc. Božo Goluža, red. prof.		30	0	0	0
Ciljevi predmeta	- postići u studenata razumijevanje znanstvenih spoznaja te historiografskih pretpostavki vezanih za najvažnije događaje i procese iz povijesti kršćanstva od 14. stoljeća do kraja 20. stoljeća; - osposobiti studente da navedu ključne događaje i osobe te objasne njihovu važnost u navedenome razdoblju; - osposobiti studente da ondašnje crkvene prilike promatraju u kontekstu tadašnjih svjetskih zbivanja; - postići u studenata vještinu argumentirane rasprave i konstruiranja vlastita mišljenja o predmetnoj tematici.					

Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	elaborira pregled najvažnijih događaja i procesa iz povijesti kršćanstva u navedenome razdoblju	IU-FFPVM207-1	IU-FFPVM-1
	analizira i kritički ocjenjuje značenje i strukturu povijesnih dokumenata	IU-FFPVM207-2	IU-FFPVM-3
	komparira i analizira određene crkvene procese s obzirom na prostornu i vremensku dimenziju	IU-FFPVM207-3	IU-FFPVM-4
	kritički argumentira historiografske interpretacije određenog događaja iz povijesti kršćanstva u navedenome razdoblju	IU-FFPVM207-4	IU-FFPVM-5
	argumentira i analizira o različitosti istraživačkog pristupa i korištenih metoda pri obradi određenih procesa vezanih uz povijest kršćanstva u navedenome razdoblju.	IU-FFPVM207-5	IU-FFPVM-9

Preduvjeti za upis predmeta	/	
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje. Uvod u sadržaj kolegija.
	2.	Avinjonsko sužanjstvo. Veliki zapadni raskol.
	3.	Preteče reformacije - John Wiclif, Jan Hus. Gotika i renesansa.
	4.	Protestantska reformacija - Martin Luther

	5.	Ulrich Zwingli. Jean Calvin. Anglikanizam.
	6.	Obnova Katoličke crkve. Ekumenski sabor u Tridentu.
	7.	Velika geografska otkrića. Borba između reformacije i protureformacije. Tridesetogodišnji rat. Religijska borba u Francuskoj.
	8.	Francuska u vrijeme Luja XIV. Prosvjetiteljstvo.
	9.	Francuska u vrijeme revolucije. Crkva u novim prilikama.
	10.	Italija i propast Crkvene države. Prvi vatikanski koncil.
	11.	*Kulturkampf* i njegove posljedice
	12.	Prvi svjetski rat. Crkva u središnjoj i zapadnoj Europi.
	13.	Crkva i nacizam. Drugi svjetski rat.
	14.	Drugi vatikanski koncil
	15.	Predispitni rok
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu e-učenja.	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	**usmeni**	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje	-	30	1	(Max.) 15%
Predrok / Završni usmeni ispit	IU-FFPVM207-1, 2, 3, 4, 5	60	2	(Max.) 85%
Ukupno		90	3	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maximalno 15%):
neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene
redoviti dolasci bez aktivnosti = 8,25% ocjene
aktivnost samo na poticaj nastavnika = 10,5% ocjene
samoinicijativna aktivnost = 12,75% ocjene
samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 15% ocjene.

Završni usmeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: (maximalno 85%)
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 46,75% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 59,5% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 72,25% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 85% ocjene.

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način (zbrajanjem ostvarenih postotaka za svaku obvezu definiranu na predmetu):
0 - 54% nedovoljan (1)
55 - 66% dovoljan (2)
67 - 78% dobar (3)
79 - 90% vrlodobar (4)
91 - 100% odličan (5)

Napomena: Student za prolaznu ocjenu mora na svakoj obvezi ostvariti prolazni razred.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave izvanredni studenti tijekom nastavnoga procesa odnosno do kraja nastave u zimskome semestru imaju obvezu napisati prikaz knjige što je i preduvjet za pristup završnom ispitu. Izbor bibliografske jedinice potrebno je definirati s nastavnikom na početku semestra.
Prikaz se ocjenjuje na sljedeći način (maximalno 15%):
- Rad nije napisan = 0%.
- Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 8,25%.
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci u sadržajnom smislu = 10,5%.
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogrješke = 12,75%.
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 15%.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Goluža, B., Povijest Crkve, ^{2}2015.		x	x				x			
Dopunska	Cezarejski, E., Crkvena povijest, 2004.		x	x				x			
	Franzen, A., Pregled povijesti Crkve, 1983.		x	x				x			
	Jedin, H. (ur.), Velika povijest Crkve, I.-III.,V.-VI., 1971.-1978., (naslov izvornika: Handbuch der Kirchengeschichte)		x	x				x			

Dodatne informacije o predmetu	Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi, odnosno mogu opravdano izostati do granice propisane pravilnicima i drugima aktima ustrojbene jedinice. Studenti (redoviti i izvanredni) ispunjavaju svoje obveze isključivo u vrijeme održavanja nastave u zimskome semestru. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je prethodno iz svakoga segmenta ostvariti minimalan broj bodova.

Studijski program	Povijest - dvopredmetni studij					
Ciklus	2.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	Nastavnički	Modul	/			
Godina studija	1.	Semestar	2.			
Naziv predmeta	**POVIJEST BIZANTSKOGA CARSTVA**	Kod predmeta	FFPVM208			
ECTS	3	Status	izborni B			
Broj sati Nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	0	0
Nastavnici	dr. sc. Božo Goluža, red. prof.		30	0	0	0

Ciljevi predmeta	- postići u studenata razumijevanje znanstvenih spoznaja te historiografskih pretpostavki vezanih za najvažnije događaje i procese iz povijesti Bizantskoga Carstva; - osposobiti studenta da navede ključne događaje i osobe te objasne njihovu važnost u navedenome povijesnom razdoblju; - postići u studenata vještinu argumentirane rasprave i konstruiranja vlastita mišljenja o predmetnoj tematici.		
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	elaborira pregled osoba, dinastija i glavnih povijesnih političkih i vjerskih događaja i procesa u Bizantskom Carstvu	IU-FFPVM208-1	IU-FFPVM-1
	analizira i kritički ocjenjuje značenje i strukturu povijesnih izvora (literarni i materijalni) i procesa vezanih za povijest Bizantskoga Carstva	IU-FFPVM208-2	IU-FFPVM-3 IU-FFPVM-7
	kritički argumentira historiografske interpretacije određenog događaja iz povijesti Istočnoga Rimskog Carstva u navedenome razdoblju	IU-FFPVM208-3	IU-FFPVM-5
	uspoređuje određene povijesne događaje i procese u Bizantskom Carstvu s onima u drugim europskim zemljama	IU-FFPVM208-4	IU-FFPVM-4
Preduvjeti za upis predmeta	/		

Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje: izlaganje načina rada, uvođenje u sadržaj kolegija i koncepcija predavanja
	2.	Osnutak Carigrada i početci Istočnoga Rimskog Carstva
	3.	Car Justinijan i Bizantsko Carstvo
	4.	Bizantska civilizacija
	5.	Car Heraklije. Arapska opasnost i transformacija Carstva u 7. stoljeću.
	6	Transformacija Carstva u 7. stoljeću
	7.	Izaurijski carevi i borba protiv svetih slika – ikonoklazam
	8.	Vrhunac Carstva pod makedonskom dinastijom
	9.	Bizantska civilizacija u 10. stoljeću

	10.	Dinastija Komnen
	11.	Bizantska civilizacija u 12. stoljeću
	12.	Latinsko Carstvo na Istoku i Bizantsko Carstvo u Niceji
	13.	Bizantsko Carstvo u vrijeme dinastije Paleolog
	14.	Bizantska civilizacija u vrijeme careva iz dinastije Paleolog
	15.	Predispitni rok
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu e-učenja.	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
Kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	**usmeni**	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje	-	30	1	(Max.) 15%
Predrok / Završni usmeni ispit	IU-FFPVM208-1, 2, 3, 4	60	2	(Max.) 85 %
Ukupno		90	3	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maximalno 15%):
neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene
redoviti dolasci bez aktivnosti = 8,25% ocjene
aktivnost samo na poticaj nastavnika = 10,5% ocjene
samoinicijativna aktivnost = 12,75% ocjene
samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 15% ocjene.

Predrok/završni usmeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: (maximalno 85%)
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 46,75% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 59,5% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 72,25% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 85% ocjene.

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način (zbrajanjem ostvarenih postotaka za svaku obvezu definiranu na predmetu):
0 - 54% nedovoljan (1)
55 - 66% dovoljan (2)
67 - 78% dobar (3)
79 - 90% vrlodobar (4)
91 - 100% odličan (5)
Napomena: Student za prolaznu ocjenu mora na svakoj obvezi ostvariti prolazni razred.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave izvanredni studenti tijekom nastavnoga procesa odnosno do kraja nastave u ljetnome semestru imaju obvezu napisati prikaz knjige što je i preduvjet za pristup završnom ispitu. Izbor bibliografske jedinice potrebno je definirati s nastavnikom na početku semestra.
Prikaz se ocjenjuje na sljedeći način (maximalno 15%):
Rad nije napisan = 0%.

Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 8,25%.
Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci u sadržajnom smislu = 10,5%.
Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogrješke = 12,75%.
Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 15%.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Diehl, C., Storia dell' Impero Bizantino, 1977.		x			x		x			
Dopunska	Ostrogorski, G., Povijest Bizanta 324. – 1453., ^{2}2006.		x	x				x			
	Beck, H. G., Die Kirchein Ihrer Geschichte. Geshichte der orthodoxen Kirche im byzantinischen Reich, 1980.		x			x		x			
	Cognosso, F., Bisanzio. Storia di una civiltà, 1976.		x			x		x			
	Jedin, H., Velika povijest Crkve, II., 1995., (naslov izvornika: Handbuch der Kirchengeschichte).		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi, odnosno mogu opravdano izostati do granice propisane pravilnicima i drugima aktima ustrojbene jedinice. Studenti (redoviti i izvanredni) ispunjavaju svoje obveze isključivo u vrijeme održavanja nastave u ljetnome semestru. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je prethodno iz svakoga segmenta ostvariti minimalan broj bodova.									

Studijski program	Povijest - dvopredmetni studij					
Ciklus	2.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer		Modul				
Godina studija	1.	Semestar	2.			
Naziv predmeta	**STVARANJE I ŠIRENJE OSMANSKE KULTURE**	Kod predmeta	FFPVM209			
ECTS	2	Status	izborni (B2/C)			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	0	0
Nastavnici	dr. sc. Dijana Pinjuh, izv. prof.		30	0	0	0

Ciljevi predmeta	Osnovni ciljevi kolegija su: - upoznati studente s okolnostima koje su dovele do stvaranja Osmanske države, s posebnim naglaskom na razvoj i širenje osmanske kulture; - prikazati svakodnevicu Osmanskoga Carstva te utjecaj osmanske kulture na druge narode koji su se nalazili u sklopu Carstva; - osposobiti studente za diskutiranje o stručnim povijesnim temama; - praćenje i elaboriranje stečenih znanja sa stručnih predavanja.

Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	definira temeljne pojmove vezane uz povijest Osmanskog Carstva;	FFPVM209-IU-1	FFPVB-IU-1
	opisuje najvažnije povijesne događaje u navedenom razdoblju;	FFPVM209-IU-2	FFPVB-IU-1 FFPVB-IU-3 FFPVB-IU-10
	analizira najznačajnije povijesne događaje i procese;	FFPVM209-IU-3	FFPVB-IU-3 FFPVB-IU-7
	uspoređuje određene povijesne događaje i procese u Osmanskom Carstvu s onima u drugim europskim zemljama;	FFPVM209-IU-4	FFPVB-IU-2 FFPVB-IU-5 FFPVB-IU-9
	prosuđuje o najvažnijim pitanjima te povezuje više pojedinačnih događaja u uzročno-posljedični niz;	FFPVM209-IU-5	FFPVB-IU-7 FFPVB-IU-9
	prepoznaje značenje i strukturu povijesnih procesa;	FFPVM209- IU-6	FFPVB-IU-4
	analizira i prezentira određene historiografske postavke vezane uz bitne povijesne procese.	FFPVM209-IU-7	FFPVB-IU-2

Preduvjeti za upis predmeta	/	
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje: izlaganje načina rada, uvođenje u sadržaj kolegija i koncepcija predavanja.
	2.	Pregled osmanske povijesti - I. dio
	3.	Pregled osmanske povijesti - II. Dio
	4.	Državno uređenje

	5.	Organizacija vojske
	6.	Gospodarski i društveni život
	7.	Osmanski gradovi
	8.	Seoski život
	9.	Religija osmanske države
	10.	Različite kulture i suživot
	11.	Kultura žena
	12.	Obredi i svečanosti
	13.	Prehrana i društvenost
	14.	Kulturna promjena
	15.	Predispitni rok
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	/	
Metode poučavanja	predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	**usmeni**	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu.		30	0,5	Max 15%
Predrok/Završni ispit.	FFPVM209-IU-1, 2, 3, 4, 5, 6.	60	1,5	Max 85%
Ukupno		90	2	Max 100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 15%):
- neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene
- redoviti dolasci bez aktivnosti = 8.25% ocjene
- aktivnost samo na poticaj nastavnika = 10,5% ocjene
- samoinicijativna aktivnost = 12,75% ocjene
- samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 15% ocjene

Završni usmeni ispit ocjenjuje na sljedeći način: (maksimalno 85%)
- manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 46,75% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 59,5% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 72,25% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 85% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva zbrajanjem ostvarenih postotaka za svaku obvezu definiranu na predmetu, prema sljedećim razrezima:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlodobar (4)
91 – 100% odličan (5)

Napomena: Student na svakoj obvezi mora ostvariti prolazni razred, da bi mogao imati prolaznu ocjenu.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti tijekom nastavnoga procesa imaju obvezu

napisati esej, što je i preduvjet za pristup završnom usmenom ispitu. Temu eseja izvanredni studenti trebaju definirati s nositeljem kolegija na početku semestra.
Esej se ocjenjuje na sljedeći način (maksimalno 15%):
- Rad nije napisan = 0 %
- Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 8,25 %
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci na sadržajnom planu = 10,5 %
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogreške = 12,75 %
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 15 %

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Faroqhi, s., *Sultanovi podanici. Kultura i svakodnevnica u Osmanskom Carstvu*, Golden marketing, Zagreb, 2009.		X	X				X			
Dopunska	Cravetto, e. (ur.), *Povijest. Doba prosvjetiteljstva (18. Stoljeće)*, 11., Europapress holding, Zagreb, 2008.		X	X				X			
	Cravetto, e. (ur.), *Povijest. Humanizam i renesansa, doba otkrića*, 8., Europapress holding, Zagreb, 2008.		X	X				X			
	Cravetto, e. (ur.), *Povijest. Počeci novoga doba (16. Stoljeće)*, 9., Europapress holding, Zagreb, 2008.		X	X				X			
	İhsanoğlu, e., (ur.), *Historija Osmanske države i civilizacije*, IRCICA, Orijentalni institut u Sarajevu, Posebna izdanja XXVI, Sarajevo, 2004. (odabrani dijelovi)		X			X		X			
	Inalcik, H., *Osmansko Carstvo. Klasično doba 1300.-1600.*, Srednja Europa, Zagreb, 2002.		X	X				X			
	Matuz, J., *Osmansko Carstvo*, Školska knjiga, Zagreb, 1992. i po naputku profesora.		X	X				X			

Dodatne informacije o predmetu	Sve informacije za upoznavanje s pravima i obvezama studenata prema kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave, odnosno mogu opravdano izostati do granice propisane pravilnicima i drugima aktima ustrojbene jedinice.

	Studenti (redoviti i izvanredni) ispunjavaju svoje obveze isključivo u vrijeme održavanja nastave u ljetnome semestru.

Studijski program	Povijest – dvopredmetni studij					
Ciklus	2.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	nastavnički	Modul				
Godina studija	1.	Semestar	2.			
Naziv predmeta	**GRADOVI U BOSANSKOM KRALJEVSTVU**	Kod predmeta	FFPVM213			
ECTS	2	Status	izborni B			
Broj sati Nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	0	0
Nastavnici	dr. sc. Goran Mijočević, doc.		30	0	0	0
Ciljevi predmeta	- proširiti znanja studenata o procesu nastanka i razvoja srednjovjekovnih gradova na području Bosanskog Kraljevstva; - proširiti znanja studenata o najvažnijim srednjovjekovnim gradovima Bosanskog Kraljevstva; - postići u studenata razumijevanje osnovne terminologije gradskih naselja; - postići u studenata razumijevanje gospodarskog razvoja te društvenih i upravnih struktura gradskih naselja.					

	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
Ishodi učenja predmeta	Prepoznaje i navodi najvažnije srednjovjekovne gradove Bosanskog Kraljevstva.	FFPVM213-IU-1	FFPVM-IU-1
	Analizira i navodi najvažnije odlike društvenih i upravnih struktura u gradskim naseljima.	FFPVM213-IU-2	FFPVM-IU-2 FFPVM-IU-5
	Objašnjava gospodarski razvoj srednjovjekovnih gradskih naselja.	FFPVM213-IU-3	FFPVM-IU-4 FFPVM-IU-9
	Definira terminologiju srednjovjekovnih gradskih naselja.	FFPVM213-IU-4	FFPVM-IU-2
	Objašnjava prostorni razmještaj gradskih naselja.	FFPVM213-IU-5	FFPVM-IU-1
Preduvjeti za upis predmeta	Upisan 2. semestar		

	Tjedan/turnus	Tema
Sadržaj predmeta	1.	Uvodno predavanje.
	2.	Postanak i razvoj gradskih naselja.
	3.	Razvoj gradskih naselja u 14. stoljeću
	4.	Uspon i širenje gradskih naselja u 15. stoljeću.
	5.	Terminologija gradskih naselja.
	6.	Gospodarski razvoj gradskih naselja: rudarstvo.
	7.	Gospodarski razvoj gradskih naselja: trgovina.
	8.	Gospodarski razvoj gradskih naselja: obrt.
	9.	Društvene i upravne strukture. Stanovništvo i etnički sastav gradskih naselja.
	10.	Gradska naselja u okviru feudalne države.
	11.	Gradska sredina. Topografija gradskih naselja.
	12.	Crkveno graditeljstvo.
	13.	Materijalna i duhovna kultura gradskih naselja.

	14.	Gradovi Bosanskog Kraljevstva u povijesnom razvoju europskih gradova.
	15.	Završno predavanje.
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu e-učenja.	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija); - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava).	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
Kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	**pismeni**	usmeni	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje u nastavi		30	1	30%
Kolokvij/Završni pismeni ispit	FFPVM213-IU-1, 2, 3, 4, 5.	30	1	70%
Ukupno		60	2	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način:
Manje od 80% = nema pravo na potpis.
16,5% = od 80% do 90% nazočnosti nastavi + bez aktivnog sudjelovanja.
21% = od 80% do 90% nazočnosti nastavi + povremeno uključuje u nastavni proces.
25,5% = od 91% od 100% nazočnosti nastavi + aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu.
30% = od 91% do 100% nazočnosti nastavi + visok stupanj zainteresiranosti za kolegij, postavlja pitanja i problematizira sadržaje vezane za kolegij.

Kolokvij se ocjenjuje na sljedeći način:
Manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
Od 55% do 66% = 19,25% ocjene
Od 67% do 78% = 24,5% ocjene
Od 79% do 90% = 29,75% ocjene
Od 91% do 100% = 35% ocjene

Za studente koji polažu završni pismeni ispit ocjenjivanje se vrši na sljedeći način:
Manje od 55% točnih odgovora = 0 % ocjene
Od 55% do 66% = 38,5% ocjene
Od 67% do 78% = 49% ocjene
Od 79% do 90% = 59,5% ocjene
Od 91% do 100% = 70% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 - 54% nedovoljan (1)
55 - 66% dovoljan (2)
67 - 78% dobar (3)
79 - 90% vrlodobar (4)
91 - 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti tijekom nastavnoga procesa imaju obvezu napisati esej (pet kartica teksta u razradi teme), što je i preduvjet za pristup završnom usmenom ispitu. Temu eseja, na

početku semestra, trebaju definirati s nositeljem kolegija.

Esej se ocjenjuje na sljedeći način (maximalno 30%):
Rad nije napisan = 0 %
Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 16,5%
Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci na sadržajnom planu = 21%
Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogreške = 25,5%
Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 30%

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Kovačević-Kojić, D., Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države, 1978.		X			X		X			
Dopunska	Ančić, M., Jajce. Portret srednjovjekovnog grada, 1999.		X	X				X			
	Ančić, M., „Kasnosrednjovjekovni Stolac“, *Povijesni prilozi*, br. 29, Zagreb, 2005., str. 41.-58.		X	X					X		
	Kovačević-Kojić, D., Gradski život u Srbiji i Bosni (XIV-XV vijek), 2007.		X			X		X			

Dodatne informacije o predmetu	Studenti mogu polagati ispit tijekom semestra kroz kolokvije ili na kraju semestra završni ispit (pismeni). Pohađanje nastave je obvezno. Da bi studenti mogli pristupiti završnom ispitu trebaju tijekom nastave nazočiti najmanje 80% predavanja (određeno Pravilnikom o studiranju), što znači da se tolerira 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Student koji iz bilo kojeg razloga izostane više ne može dobiti potpis nositelja kolegija niti pristupiti završnom ispitu. Aktivnost u nastavi odnosi se na pripremljeno sudjelovanje u nastavi. Studenti tijekom semestra rade dva kolokvija. Studenti koji tijekom semestra nisu položili nijedan kolokvij ili nisu pristupili polaganju kolokvija iz bilo kojih razloga, a ispunili su druge obveze, polažu pismeni dio ispita. Studenti koji su tijekom semestra položili jedan od dva kolokvija imaju priliku na prvom ispitnom roku polagati kolokvij koji nisu položili, a ukoliko ga ne polože na sljedećim ispitnim rokovima polažu pismeni ispit. Završni ispit je obvezan i bez njega student ne može biti ocijenjen. U konačnu ocjenu ulazi ispunjavanje svih obveza.

Studijski program	Zajednički predmet za nastavničke studije				
Ciklus	2.	Vrsta	sveučilišni		
Smjer	nastavnički	Modul	nastavnički		
Godina studija	1.	Semestar	2.		
Naziv predmeta	**DIDAKTIKA**	Kod predmeta	FFZAM203		
ECTS	4	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	30	0	0
Nastavnici	dr. sc. Ivona Jovanović, doc.	30	30	0	0
Ciljevi predmeta	- upoznati studente sa suvremenim sustavima obrazovanja i nastave - osposobiti studente za kvalitetno nastavno djelovanje u skladu sa suvremenim nastavnim procesima - osposobiti studente za uspješno poučavanje i kreiranje poticajnog okruženja za učenje - osposobiti studente za istraživački rad na području didaktike				

	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
Ishodi učenja predmeta	Definira osnovne termine iz didaktičke teorije i prakse.	IU- FFZAM203-1	SUMZAM-IU-4 SUMZAM-IU-5 SUMZAM-IU-6
	Nabraja i opisuje elemente nastavnog procesa.	IU- FFZAM203-2	
	Definira i formulira ciljeve i ishode učenja.	IU- FFZAM203-3	
	Odabire nastavnu strategiju koja potiče učinkovito učenje učenika.	IU- FFZAM203-4	
	Kreira pozitivno i motivirajuće razredno ozračje.	IU- FFZAM203-5	
Preduvjeti za upis predmeta	/		

	Tjedan / turnus	Tema
Sadržaj predmeta	1.	Uvod u kolegij. Upoznavanje sa očekivanim ishodima i aktivnostima na kolegiju.
	2.	Osnovna terminologija iz didaktičke teorije i prakse (učenje, poučavanje, odgoj, obrazovanje, odgojno-obrazovni proces, subjekti odgojno-obrazovnog procesa).
	3.	Organizacija nastavnog procesa.
	4.	Ciljevi i zadaci nastave.
	5.	Očekivani ishodi i kompetencije. Bloomova taksonomija.
	6.	Artikulacija nastavnog procesa.
	7.	Pripremanje za nastavu.

	8.	Oblici i metode rada u nastavi.
	9.	Nastavni principi.
	10.	Tehnologija i mediji. E-učenje.
	11.	Komunikacija u nastavi te kreiranje pozitivnog i motivirajućeg razrednog ugođaja.
	12.	Uspostava autoriteta (izvori autoriteta).
	13.	Školska dokimologija.
	14.	Objektivni postupci mjerenja znanja u nastavnom procesu.
	15.	Evaluacija rada na kolegiju.
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu za e-učenje	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
Kolokvij	seminarski rad	esej/referat	**praktični/projektni zadatak**	Ostalo	**pismeni**	usmeni	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivnosti u nastavi	/	60	2	(max.) 10%
Projektni zadatak	IU- FFZAM203-4 IU- FFZAM203-5	15	0,5	(max.) 40%
Završni ispit	IU- FFZAM203-1 IU- FFZAM203-2 IU- FFZAM203-3	45	1,5	(max.) 50%
Ukupno		120	4	100%

Način izračuna konačne ocjene

Konačna ocjena = pohađanje nastave (10%) + praktični/projektni zadatak (40%) + pismeni ispit (50%)

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 10%):

Neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene

Redoviti dolasci bez aktivnosti = 5.5% ocjene

Aktivnost samo na poticaj nastavnika = 7% ocjene

Samoinicijativna aktivnost = 8.5% ocjene

Samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 10% ocjene

Kriteriji za ocjenjivanje projektnog zadatka:

Projektni zadatak je napisan, ali ne zadovoljava formalne kriterije = 22% ocjene

Projektni zadatak zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci na sadržajnom planu = 28% ocjene

Projektni zadatak zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene pravopisne greške u radu = 34%

ocjene
Projektni zadatak je odlično napisan = 40% ocjene

Završni ispit ocjenjuje na sljedeći način: (maksimalno 50%):
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 27.5% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 42.5% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlo dobar (4)
91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Izvanredni studenti trebaju poslušati predstavljanje praktičnih/projektnih zadataka, u komunikaciji sa predmetnim nastavnikom. Ostale obveze su iste kao za redovite studente.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik			Vrsta djela				
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Didaktika (odabrana poglavlja) Matijević, M., Bognar, L., 2002.		x	x				x			
	Ocjenjivanje u osnovnoj školi (odabrana poglavlja) Matijević, M., 2004.		x	x				x			
Dopunska	Didaktika i kurikulum, Cindrić, M. i sur., 2010.		x	x				x			
	Temeljna nastavna umijeća, Kyriacou, C., 2001.		x	x				x			
	Metode poučavanja i učenja, Terhard, E., 2001.		x	x				x			
	Školsko ocjenjivanje znanja, Grgin, T., 2001.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		/									

Studijski program	Zajednički predmet za nastavničke studije				
Ciklus	2.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	nastavnički	Modul	Nastavnički		
Godina studija	1.	Semestar	2.		
Naziv predmeta	**ELEKTRONIČKA OBRAZOVNA OKRUŽENJA**	Kod predmeta	FFZAM211		
ECTS	4	Status	Obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	0	30	0
Nastavnici	dr. sc. Marko Odak, izv. prof.	30	0	0	0
	Antonia Juka, asist.	0	0	30	0

Ciljevi predmeta	- upoznati studente s konceptom elektroničkih obrazovnih okruženja, sustavima za e-učenje te njihovoj primjeni u obrazovanju		
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	Definira novu kulturu učenja.	IU- FFZAM211-1	SUMZAM-IU-8
	Opisuje nastanak i razvoj e-učenja.	IU- FFZAM211 -2	SUMZAM-IU-8
	Razlikuje oblike učenja u elektroničkom obrazovnom okruženju.	IU- FFZAM211 -3	SUMZAM-IU-8
	Upotrebljava sustave za e-učenje u obrazovnom okruženju.	IU- FFZAM211 -4	SUMZAM-IU-8
	Uspoređuje sustave za e-učenje.	IU- FFZAM211-5	SUMZAM-IU-8
	Uređuje nastavni sadržaj za elektroničko obrazovno okruženje.	IU- FFZAM211-6	SUMZAM-IU-8
	Odabire optimalno okruženje ili alat za organizaciju e-učenja.	IU- FFZAM211 -7	SUMZAM-IU-8
Preduvjeti za upis predmeta	/		

Sadržaj predmeta	**Tjedan**/turnus	Tema
	1.-2.	Nastanak i razvoj e-učenja i nove kulture učenja
	3.	Definicija e-učenja
	4.-5.	Oblici e-učenja u obrazovnom okruženju
	6.-7.	Korištenje tehnologije u obrazovanju
	8.-10.	Komercijalni i open source sustavi za e-učenje
	11.-13.	Oblikovanje nastavnih sadržaja u elektroničkom obrazovnom okruženju
	14.-15.	Sustavi za e-učenje – primjeri dobre prakse
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu za e-učenje	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovori, dijalog, rasprava) - praktične metode	
Oblici provjere znanja (označiti)		
Vrsta predispitne obveze		Vrsta ispita

kolokvij	seminarski **rad**	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	**Pismeni**	usmeni	**praktični**

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivnost na nastavi	/	60	2	0%
Samostalni zadaci	IU- FFZAM211 -5,6,7	15	0,5	(max.) 40%
Praktični rad	IU- FFZAM211 - 5, 6, 7	15	0,5	(max.) 40%
Završni ispit	IU- FFZAM211 -1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	30	1	(max.) 20%
Ukupno		120	4	100%

Način izračuna konačne ocjene

Samostalni zadaci se ocjenjuju na sljedeći način:
manje od 55% = 0% ocjene
od 55% do 66% = 22% ocjene
od 67% do 78% = 28% ocjene
od 79% do 90% = 34% ocjene
od 91% do 100% = 40% ocjene

Praktični rad ispita se ocjenjuje na sljedeći način:
manje od 55% = 0% ocjene
od 55% do 66% = 22% ocjene
od 67% do 78% = 28% ocjene
od 79% do 90% = 34% ocjene
od 91% do 100% = 40% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način:
manje od 55% urađenih zadataka = 0% ocjene
od 55% do 66% urađenih zadataka = 11% ocjene
od 67% do 78% urađenih zadataka = 14% ocjene
od 79% do 90% urađenih zadataka = 17% ocjene
od 91% do 100% urađenih zadataka = 20% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlo dobar (4)
91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Izvanredni studenti umjesto obveze pohađanja nastave imaju obvezu uraditi dodatne samostalne zadatke, u dogovoru s predmetnim nastavnikom. Ostale su obveze iste kao za redovite studente. Dodatni samostalni zadatci nemaju udjela u ocjeni. Način izračuna konačne ocjene isti je kao u prethodnoj rubrici (za redovite studente).

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje	Jezik	Vrsta djela

		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višej ez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Digitalna transformacija: novi pristupi i izazovi u obrazovanju, Kučina, S., Odak, M., Lasić-Lazić, J., 2021.		X	x				x			
	Model stimuliranja i vrednovanja izrade materijala i uporabe sustava za e-učenje,Odak, M., 2016.	x		x							x
	Learning Design: A Handbook on Modelling and Delivering Networked Education and Training, Koper, R., Tattersall, C., 2005.		X		x			X			
	E-učenje : koncept i primjena, Ćukušić, M.; Jadrić, M., 2012.		X	x				x			
Dopunska	Student perception of teaching quality in higher education , Procedia - Social and Behavioral Sciences, Pavlina, K., Banek, Z. M.; Pongrac, A., 2011., br. 15, str. 2288-2292		X		x				x		

	Assessing teaching assessment, Tuning In: Learners of language, language of learners, Lasić-Lazić, J., Banek ,Z. M., Pavlina, K., 2007.		X		x				x		
	Open Source Software in Education, Proceedings of the 34th International Convention MIPRO 2011: Computers in Education, Opatija, Lazić, N., Banek, Z. M., Klindžić, J., 2011.		X		x				X		
Dodatne informacije o predmetu		/									

Studijski program	Povijest - dvopredmetni studij				
Ciklus	2.	Vrsta	sveučilišni		
Smjer	Nastavnički	Modul	/		
Godina studija	2.	Semestar	3.		
Naziv predmeta	**POVIJESNI IZVORI**	Kod predmeta	FFPVM311		
ECTS	6	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		45	0	15	0
Nastavnici	dr. sc. Goran Mijočević, doc.	45	0	15	0

Ciljevi predmeta	Ciljevi kolegija su: - postići u studenata razumijevanje o procesima nastanka određenih povijesnih izvora tijekom prošlosti i njihove osnovne klasifikacije, - osposobiti studente za samostalno analiziranje i kritičko interpretiranje određenih povijesnih izvora, kao što su narativni tekstovi ili diplomatička građa, - proširiti znanja studenata za pravilno razumijevanje i prezentiranje procesa objavljivanja izvorne povijesne građe, - osposobiti studente za procjenjivanje uloge i značaja različitih arhiva kao mjesta gdje se čuva izvorna povijesna građa, - osposobiti studente da prepoznaju i navedu osnovni pregled najvažnijih izvora za europsku, hrvatsku i bh. povijest srednjega vijeka, te da imenuju najvažnije diplomatičke zbirke.		
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	Definira temeljne povijesne izvore, te objašnjava i klasificira povijesne izvore s obzirom na vrijednost koju imaju i na vrijeme nastanka.	FFPVM311-IU-1	FFPVM-IU-7
	Analizira i interpretira određeni povijesni izvor (ispravu, dokument ili povijesni tekst).	FFPVM311-IU-2	FFPVM-IU-3 FFPVM-IU-7
	Argumentira važnost izdavanja povijesnih izvora, prezentira postupak arhiviranja, čuvanja i značaja izvorne građe u arhivima kao specijaliziranim ustanova za očuvanje povijesno-kulturne baštine	FFPVM311-IU-3	FFPVM-IU-3 FFPVM-IU-6
	Vrednuje i kritizira povijesne izvore tijekom daljnjega bavljenja poviješću.	FFPVM311-IU-4	FFPVM-IU-3
	Samostalno koncipira i izrađuje pisani rad koristeći povijesne izvore.	FFPVM311-IU-5	FFPVM-IU-8 FFPVM-IU-10
	Samostalno koristi izvore i literaturu za dopunjavanje stečenih znanja.	FFPVM311-IU-6	FFPVM-IU-11
Preduvjeti za upis predmeta			

Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje: izlaganje načina rada, uvođenje u sadržaj kolegija i koncepcija predavanja
	2.	Povijesni izvori. Od pripovjedačke do znanstvene povijesti.

	3.	Znanstveni pristup povijesnim vrelima.
	4.	Diplomatika.
	5.	Kodikologija.
	6.	Egdotika i filološki pristup povijesnim vrelima.
	7.	Arhivistika.
	8.	Izvori za povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku.
	9.	Izvori za povijest Hrvata u razvijenom i kasnom srednjem vijeku.
	10.	Izvori za povijest Bosanskog Kraljevstva u srednjem vijeku.
	11.	Pregled najvažnijih diplomatičkih zbornika za hrvatsku i bh. povijest.
	12.	Anali ili ljetopisi kao povijesni izvori.
	13.	Kronike kao povijesni izvori.
	14.	Životopisi i hagiografije kao povijesni izvori.
	15.	Predrok
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	/	
Metode poučavanja	Predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) Participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
Kolokvij	Seminarski rad	Esej**/referat**	Praktični/projektni zadatak	**Ostalo**	Pismeni	**Usmeni**	Praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno Sudjelovanje		60	2	(Max.) 30%
Referat	FFPVM311-IU-1, 2, 5	30	1	(Max.) 20%
Predrok Završni usmeni ispit	FFPVM311-IU-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.	90	3	(Max.) 50%
Ukupno		180	6	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 30%):
- neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene
- redoviti dolasci bez aktivnosti = 16,5% ocjene
- aktivnost samo na poticaj nastavnika = 21% ocjene
- samoinicijativna aktivnost = 25,5% ocjene
- samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 30% ocjene.

Izrada referata ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 10%):
- referat nije napisan = 0 %
- referat djelomično zadovoljava formalne kriterije = 5,5%
- referat u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci na sadržajnom planu = 7%
- referat u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogreške = 8,5%
- referat u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 10%

Izlaganje referata ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 10%):
- referat nije usmeno prezentiran = 0%

- referat je pročitan = 5,5%
- referat je djelomično pročitan i nepripremljen = 7%
- izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočeni neki nedostatci u izlaganju = 8,5%
- usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno = 10%

Završni usmeni ispit / Predrok se ocjenjuje na sljedeći način (maksimalno 50%):
- manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
- od 55% do 66% točnih odgovora = 27,5% ocjene
- od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene
- od 79% do 90% točnih odgovora = 42,5% ocjene
- od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva zbrajanjem ostvarenih postotaka za svaku obvezu definiranu na predmetu, prema sljedećim razrezima:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlodobar (4)
91 – 100% odličan (5)

Napomena: Student na svakoj obvezi mora ostvariti prolazni razred, da bi mogao imati prolaznu ocjenu.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti tijekom trajanja nastavnoga procesa (dakle, do kraja nastave u zimskom semestru) imaju obvezu napisati esej (pet kartica teksta u razradi teme prema zadanoj metodologiji) i usmeno ga izložiti, što je i preduvjet za pristup završnom usmenom ispitu. Temu eseja, na početku semestra, trebaju definirati s predmetnim nastavnikom. Ostale obveze su iste kao i za redovite studente.

Izrada eseja se ocjenjuje na sljedeći način (maksimalno 10%):
- Rad nije napisan = 0 %
- Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 5,5%
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci na sadržajnom planu = 7%
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogreške = 8,5%
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 10%

Izlaganje eseja ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 20%):
- Rad nije usmeno prezentiran = 0%
- Rad je pročitan = 11%
- Rad je djelomično pročitan i nepripremljen = 14%
- Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočeni neki nedostatci u izlaganju = 17%
- Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno = 20%

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje	Jezik					Vrsta djela			
		Vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	Knjiga	član.	skrip.	ost.
Obvezna	KAPITANOVIĆ, V., *Povijesna vrela i pomoćne znanosti*, 2012.		X	X				X			
	ANTOLJAK, S., *Izvori za opću povijest srednjega vijeka*, 1973.		X			X					X
	ANTOLJAK, S., *Izvori za historiju naroda*		X			X		X			

	Jugoslavije. Srednji vijek, 1978.										
Dopunska	GROSS, M., *Suvremena historiografija - korijeni, postignuća, traganja*, 1996.		X	X				X			
	ANTOLJAK, S., *Hrvatska historiografija*, 2004.		X	X				X			
	BURROW, J., *Povijest povijesti - epovi, kronike, romanse i ispitivanja od Herodota i Tukidida do dvadesetog stoljeća*, 2010.		X	X				X			
	ANTONOVIĆ, M., *Narativni izvori za istoriju Evrope. Srednji vek*, 2007.		X			X		X			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave, odnosno mogu opravdano izostati do granice propisane pravilnicima i drugima aktima ustrojbene jedinice. Vrednovanje koje student mora ispuniti kroz seminar (diskusija na određenu temu, analiza povijesnih vrela, obrada znanstvene literature, prezentacije...) razrađeni su kroz kategoriju pohađanje i aktivnost u nastavi i uključeni su u konačnu ocjenu (maksimalno 30%). Obveze iz seminara studenti, bez obzira na status, ispunjaju isključivo u vrijeme nastave u zimskom semestru. Da bi se pristupilo završnom ispitu, potrebno je prethodno iz svakog segmenta ostvariti minimalan broj bodova. Stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.									

Studijski program	Povijest - dvopredmetni studij				
Ciklus	2.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	Nastavnički	Modul	Nastavnički		
Godina studija	2.	Semestar	3.		
Naziv predmeta	**METODIKA NASTAVE POVIJESTI**	Kod predmeta	FFPVB312		
ECTS	7	Status	Obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	30	0	0
Nastavnici	dr. sc. Ivica Glibušić, izv. prof.	30	30	0	0
Ciljevi predmeta	- osposobiti studente za razumijevanje i definiranje temeljnih pojmova u metodici nastave povijesti; - postići u studenata razumijevanje i objašnjavanje ciljeva i zadataka nastave povijesti, te pravilno korištenja metoda i oblika rada u nastavi povijesti; - osposobiti studente za prezentiranje i objašnjavanje metodičko-didaktičkih karakteristika suvremene nastave povijesti; - postići u studenata vještine primjene raznovrsnih nastavnih strategija, kao i medija komuniciranja koji čine suvremeno opremljenu povijesnu učionicu, uključujući i informacijsko-komunikacijsku tehnologiju; - osposobiti studente za demonstriranje vještina planiranja i za samostalno izvođenje nastave u osnovnim i srednjim školama.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	definira pojmove iz metodike nastave povijesti, te primjenjuje različite nastavne metode u objašnjavanju osnovnih problema i poteškoće u prijenosu znanja o povijesti u osnovnoj i srednjoj školi;	IU-FFPVM312-1	SUMZAM-IU-4		
	prezentira i koristi nastavne metode i oblike rada u nastavi povijesti;	IU-FFPVM312-2	SUMZAM-IU-1		
	interpretira povijesne činjenice u nastavi povijesti, s posebnim akcentom na multiperspektivnost kada su u pitanju kontroverzni ili sporni povijesni događaji;	IU-FFPVM312-3	SUMZAM-IU-7		
	navodi i objašnjava metodičko-didaktičke značajke suvremene nastave povijesti;	IU-FFPVM312-4	SUMZAM-IU-1		
	priprema i piše pismene priprave; analizira i primjenjuje mjesečni izvedbeni plan i program s okvirnim (godišnjim)	IU-FFPVM312-5	SUMZAM-IU-5		

	planom i programom u nastavi povijesti;		
	koristi suvremene nastavne metode i oblike rada u nastavi povijesti s ciljem motiviranja učenika;	IU-FFPVM312-6	SUMZAM-IU-8
	primjenjuje stečena teorijska i praktična znanja s praktičnim radom u učionici.	IU-FFPVM312-7	FFPVM-IU-6

Preduvjeti za upis predmeta	/	
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje - Izlaganje načina rada, uvođenje u sadržaj kolegija i koncepcija predavanja, popis literature.
	2.	Ciljevi i zadatci nastave povijesti
	3.	Preporuka Parlamentarne skupštine Vijeća Europe o povijesti i učenju povijesti
	4.	Udžbenik u nastavi povijesti
	5.	Ciljevi i ishodi čenja
	6.	Psihičke razvojne faze učenika i mogućnosti realiziranja nastave povijesti
	7.	Vrste nastave povijesti
	8.	Nastavne metode
	9.	Oblici rada u nastavi povijesti
	10.	Indukcija i dedukcija u nastavi povijesti
	11.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi povijesti
	12.	Kako treba učiti? Najčešće pogreške nastavnika i učenika.
	13.	Multiperspektivnost u nastavi povijesti
	14.	Uporaba novih tehnologija
	15.	Predrok
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu e-učenja.	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija); - participativne i interaktivne metode (dijalog, rasprava); - aktivno-iskustvene metode.	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	**praktični/projektni zadatak**	Ostalo	Pismeni	**usmeni**	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje	/	60	2	(Max) 20%
Pisanje praktičnih radova	IU-FFPVM312-5	60	2	(Max) 20%
Predrok/Završni usmeni ispit	IU-FFPVM312-1, 2,3,4,5,6,7,	90	3	(Max) 60 %
Ukupno		210	7	100 %
Način izračuna konačne ocjene				

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 20%):
- neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene
- redoviti dolasci bez aktivnosti = 11% ocjene
- ispunjava predviđene obveze ali iskazuje aktivnost samo na poticaj nastavnika = 14% ocjene
- ispunjava obveze i pokazuje samoinicijativnu aktivnost = 17% ocjene
- samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom u kompletnom nastavnom procesu = 20% ocjene

Praktični radovi ocjenjuju se na sljedeći način:
Rad nije napisan = 0%
Rad je napisan, ali je na sadržanoj razini manjkav (nisu sadržani svi elementi pismene priprave) = 11 %
Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni manji nedostatci na sadržajnom planu =14%
Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali ima manje nedostatke =17%
Rad u potpunosti zadovoljava na izražajnoj i sadržajno razini. =20%

Završni usmeni ispit ocjenjuje na sljedeći način: (maksimalno 60 %)
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 33 % ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 42 % ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 51 % ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 60 % ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlodobar (4)
91 – 100% odličan (5)
Uvjet za pristup završnom ispitu su i svi uspješno obavljeni samostalni zadatci predviđeni silabusom.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

- Studenti koji studiraju uz rad, dužni su uraditi praktični radove prema predviđenom planu čiji je način vrednovanja prethodno razrađen, uz redovite konzultacije s nastavnikom, te na kraju polagati završni ispit prema važećim uputama.
- Završni ispit je obvezan i bez njega student ne može biti ocijenjen.
- U konačnu ocjenu ulazi ispunjavanje svih navedenih obveza.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	više jez.	Knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Vego, V., Metodika nastave povijesti, 1996.		x	x				X			
	Stradling, R., Multiperspektivnost u nastavi povijesti: priručnik za nastavnike, 2003.		x	x				X			

	Marinović, M., Nastava povijesti usmjerena prema ishodima učenja, Metodički priručnik za nastavnike povijesti, 2014.		x	x				X			
	Stradling, R., Nastava europske povijesti 20. stoljeća, 2003.		x	x				X			
	Rendić-Miočević, I., Učenik istražitelj prošlosti (novi smjerovi u nastavi povijesti), 2000.		x	x				X			
	Rendić-Miočević, I., Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, 1989.		x	x				X			
Dopunska	Black, L., Priručnik za nastavnike povijesti u Bosni i Hercegovini, 2007.		x	x				X			
	Mladenovski, M. (ur.), Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u BiH, Hrvatskoj i Srbiji, 1945 – 1990., 2007.		x	x				X			
	Robotić, V., Priručnik za nastavnike, 2003.		x	x				X			
	Agičić, D., „Nastava povijesti u Hrvatskoj“, *Povijest u nastavi*, br. 2, 2003.		x	x					x		
	Mccully, A., „Odgovori nastave povijesti na podijeljeno društvo: primjer Sjeverne Irske“, *Povijest u nastavi*, br. 2, 2003.		x	x					x		
	Bihari, P., „Nastava povijesti i povijesni kurikulumi - mađaraski primjer“, *Povijest u nastavi*, br. 2, 2003.		x	x					x		
	Strecha, M., „Udžbenici i nastava povijesti u Hrvatskoj. Kako se uključiti u proces oblikovanja nove intelektualne i kulturne		x	x					x		

	geografije Europe?“, *Povijest u nastavi*, br. 2, 2003.										
Dodatne informacije o predmetu		Pohađanje nastave je obvezno. Da bi studenti mogli pristupiti završnom ispitu, trebaju tijekom nastave nazočiti najmanje 80% predavanjima i 80% vježbama (određeno Pravilnikom o studiranju). Studenti koji iz bilo kojeg razloga izostanu više, ne mogu pristupiti završnom ispitu. Uvjet za pristup završnom ispitu su i svi uspješno obavljeni samostalni zadatci predviđeni silabusom.									

<table>
<tr><td>Studijski program</td><td colspan="5">Zajednički predmet za nastavničke studije</td></tr>
<tr><td>Ciklus</td><td>2.</td><td>Vrsta</td><td colspan="3">Sveučilišni</td></tr>
<tr><td>Smjer</td><td>Nastavnički</td><td>Modul</td><td colspan="3">Nastavnički</td></tr>
<tr><td>Godina studija</td><td>2.</td><td>Semestar</td><td colspan="3">3.</td></tr>
<tr><td>Naziv predmeta</td><td>INKLUZIJA U OBRAZOVANJU</td><td>Kod predmeta</td><td colspan="3">FFZA M312</td></tr>
<tr><td>ECTS</td><td>4</td><td>Status</td><td colspan="3">Obvezni</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Broj sati nastave</td><td>Predavanja</td><td>Vježbe</td><td>Seminari</td><td>Praksa</td></tr>
<tr><td>30</td><td>15</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Nastavnici</td><td>dr. sc. Maja Nižić, doc.</td><td>30</td><td>15</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Ciljevi predmeta</td><td colspan="5">- postići kod studenata razumijevanje povijesnog, normativnog, teorijskog i vrijednosnog okvira inkluzivnog obrazovanja
- osposobiti studente za individualan pristup učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama
- osposobiti studente za suradnju s roditeljima, stručnim suradnicima i drugim učenicima u svrhu postizanja kvalitetne inkluzije učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ishodi učenja predmeta</td><td colspan="2">Ishod učenja</td><td>Kod ishoda učenja predmeta</td><td colspan="2">Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa</td></tr>
<tr><td colspan="2">Objašnjava teorijske osnove i normativni okvir inkluzivnog obrazovanja.</td><td>IU- FFZAM312-1</td><td colspan="2" rowspan="5">SUMZAM-IU-1
SUMZAM-IU-3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Opisuje specifičnosti vezane za određen oblik posebnih odgojno-obrazovnih potreba.</td><td>IU- FFZAM312-2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Integrira znanje o specifičnostima posebnih odgojno obrazovnim potreba u planiranju individualnog pristupa učenicima.</td><td>IU- FFZAM312-3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Procjenjuje mogućnosti i prepreke inkluzivnom obrazovanju u specifičnom kontekstu.</td><td>IU- FFZAM312-4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Osmišljava oblike suradnje s roditeljima, stručnim suradnicima i učenicima za kvalitetniju inkluziju učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama</td><td>IU- FFZAM312-5</td></tr>
<tr><td>Preduvjeti za upis predmeta</td><td colspan="5">/</td></tr>
</table>

Sadržaj predmeta	Tjedan / **turnus**	Tema
	1.	Terminologija; Povijesni razvoj inkluzivnog obrazovanja
	2.	Posebne odgojno-obrazovne potrebe
	3.	Posebne odgojno-obrazovne potrebe
	4.	Međunarodni okvir inkluzivnog obrazovanja; Inkluzivno obrazovanje u BiH
	5.	Uloga nastavnika i stručnih suradnika u inkluzivnom obrazovanju
	6.	Pregled istraživanja o inkluzivnom obrazovanju - prednosti i izazovi inkluzivnog i segregiranog obrazovanja
	7.	Proces prihvaćanja/tugovanja kod roditelja djece s teškoćama u razvoju
	8.	Suradnja s roditeljima; Asertivna komunikacija
	9.	Prijateljstva djece s teškoćama u razvoju; Obilježja slobodnog vremena djece s teškoćama u razvoju
	10.	Primjeri dobre prakse inkluzivnog obrazovanja; Poticanje prihvaćenosti učenika s teškoćama u razvoju
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu za e-učenje	
Metode poučavanja	- Predavanje - Izlaganje - Analiza slučaja - Dijalog - Rasprava	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	**Analiza slučaja/ pregled literature**	**pismeni**	usmeni	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave	/	45	1,5	0%
Izlaganje analize slučaja/ pregleda literature	IU- FFZAM312-3 IU- FFZAM312-5	15	0,5	(max.) 50%
Završni ispit	IU- FFZAM312-1 IU- FFZAM312-2 IU- FFZAM312-3 IU- FFZAM312-4	60	2	(max.) 50%
Ukupno		120	4	100
Način izračuna konačne ocjene				

Izlaganje
0% ocjene = Rad nije usmeno prezentiran.
27.5% = Rad je pročitan.
35% ocjene = Rad je djelomično pročitan i nepripremljen.
42.5% ocjene = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočeni manji nedostaci u sadržaju.
50% ocjene = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

Završni ispit se ocjenjuje na sljedeći način:
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
od 55% do 66% točnih odgovora = 27.5% ocjene
od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 42.5% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlo dobar (4)
91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

/

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		Vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	Članak	skripta	ost.
Obvezna	Nastava s teškoćama, Osmić, A., Osmanović Bašić, E. i Jakubović, E., 2021,		X			X					X
	Obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju u redovitome i segregiranome sustavu, Nižić, M., 2021.	X		X					X		
	Priručnik za rad s učenicima		X	X				X			

	s teškoćama u razvoju u srednjim školama, Velki, T. i Romstein, K., 2018.										
Dopunska	Osobe s invaliditetom u društvu, Leutar, Z. i Buljevac, M., 2020.		X	X				X			
	Pomoć djeci sa posebnim potrebama u BiH-Priručnik za nastavu, Byers, R. i Rouse, M., 2009.		X			X					X
Dodatne informacije o predmetu	/										

Studijski program	Povijest - dvopredmetni studij				
Ciklus	2.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	Nastavnički	Modul	Nastavnički		
Godina studija	2.	Semestar	4.		
Naziv predmeta	**PRAKTIKUM IZ METODIKE NASTAVE POVIJESTI**	Kod predmeta	FFPVB413		
ECTS	6	Status	Obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		0	30	30	20
Nastavnici	dr. sc. Ivica Glibušić, izv. prof.	0	30	30	20
Ciljevi predmeta	- osposobiti studente za primjenu teorijskog znanja stečenog na kolegiju metodika nastave povijesti; - postići u studenata vještine pisanja pismenih priprava za svaki tip nastavnog sata; - osposobiti studente kroz pedagoško-metodičku praksu u školama za primjenu nastavnih metoda i nastavnih oblika rada; - osposobiti studente za analizu tijeka nastavnoga sata, te uz mentora i nositelja predmeta argumentirati moguće nedostatke i prezentirati prijedloge za poboljšanje nastavnog sata; - postići u studenata vještine artikuliranja nastavnog sata (uvodni dio sata, najava cilja, glavni dio sata, završni dio sata); - osposobiti studente, kroz rad u učionici i suradnju s mentorom, za pravilnu uporabu nastavnih sredstva i pomagala u nastavnom procesu; za vrednovanje učeničkoga znanja prema definiranim ishodima, te za analizu (u suradnji s mentorom i nositeljem predmeta) procijeniti objektivne i subjektivne okolnosti prilikom vrednovanja učeničkih znanja; - razviti sposobnost za samoprocjenu nastavničke kompetencije te prezentirati razvoj profesionalnost i profesionalnu odgovornosti; - postići u studenata prezentiranje znanja i vještina iz područja pripreme, organizacije i izvođenja nastave povijesti u osnovnim i srednjim školama.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	piše pismene priprava za sve tipove nastavnog sata u osnovnoj i srednjoj školi;	IU-FFPVM413-1	SUMZAM-IU-4		
	definira osnovne probleme i poteškoće u prijenosu znanja, pravilno tumači i interpretira temeljne pojmove metodike nastave povijesti;	IU-FFPVM413-2	FFPVM-IU-5		
	osmišljava nastavni sat uz primjenu	IU-FFPVM413-3	SUMZAM-IU-5		

	odgovarajućih metoda i načela te izvora znanja i oblika rada;		
	planira i izvodi nastavni plana i program - povezuje izvedbeni plan i programa s okvirnim (godišnjim) planom i programom;	IU-FFPVM413-4	SUMZAM-IU-5
	prezentira i koristi stečene vještine u interpretiranja povijesnih sadržaja, uz primjenu suvremenih nastavnih metoda;	IU-FFPVM413-5	SUMZAM-IU-4
	motivira učenike u nastavi povijesti kroz obradu, ponavljanje i sistematiziranje nastavnog gradiva;	IU-FFPVM413-6	SUMZAM-IU-3
	definira ulogu nastavnika i način samoprocjene nastavničkih kompetencija;	IU-FFPVM413-7	SUMZAM-IU-2
	samostalno izvodi nastavu povijesti (priprema, organizacija i izvođenje nastave povijesti u osnovnim i srednjim školama).	IU-FFPVM413-8	SUMZAM-IU-5 SUMZAM-IU-8

Preduvjeti za upis predmeta	Odslušan predmet *Metodika nastave povijesti*	
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje - Pismena priprava
	2.	Pismena priprava: uvodni sat.
	3.	Pismena priprava: obrada novog gradiva (I. dio)
	4.	Pisanje pismene priprave: obrada novog gradiva (II. dio)
	5.	Pisanje pismene priprave: ponavljanje gradiva
	6.	Pisanje pismene priprave: sistematizacija gradiva
	7.	Pisanje pismene priprave: pismena provjera znanja – test.
	8.	Upoznavanje rada u osnovnim i srednjim školama.
	9.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastave (godišnji plan i program)
	10.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastave (mjesečni plan i program)
	11.	Upoznavanje s normativnim aktima škole
	12.	Rad s učenicima
	13.	Suradnja s roditeljima ili starateljima
	14.	Suvremena povijest
	15.	Predrok - ogledni sat
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu e-učenja.	
Metode	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija);	

poučavanja	- participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava); - aktivno-iskustvene metode.

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	**praktični/projektni zadatak**	ostalo	pismeni	usmeni	**praktični**

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno Sudjelovanje	/	60	2	(Max) 20%
Praktični radovi - metodička praksa	IU-FFPVM413-7	60	2	(Max) 40%
Završni ispit – ogledni sat	IU-FFPVM413-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.	60	2	(Max) 40%
Ukupno		180	6	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 20%):
- neredoviti dolasci (manje od 80%) = 0% ocjene
- redoviti dolasci bez aktivnosti = 11 % ocjene
- ispunjava predviđene obveze ali iskazuje aktivnost samo na poticaj nastavnika = 14 % ocjene
- ispunjava obveze i pokazuje samoinicijativnu aktivnost = 17 % ocjene
- samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom u kompletnom nastavnom procesu = 20 % ocjene

Pisanje praktičnih radova (pismene priprave, dnevnik metodičke prakse, godišnji i mjesečni NPP) ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 40%):
- Praktični radovi nisu napisani = 0% ocjene
- Praktični radovi su napisani, ali su na izražajnoj i sadržajnoj razini uočeni znatni nedostatci = 22% ocjene
- Praktični radovi su napisani uz minimalno poštivanje metodologije pisanja radova = 28% ocjene
- Praktični radovi su napisani na zadovoljavajući način, uz manje nedostatke = 34% ocjene
- Praktični radovi u potpunosti napisani uz poštivanje metodologije pisanja praktičnih radova = 40% ocjene

Ogledni sat ocjenjuje se na sljedeći način (maksimalno 40%):
- Ogledno predavanje nije održano = 0 % ocjene
- Ogledni sat je održan uz velike nedostatke = 22 % ocjene
- Ogledni sat je održan uz nedostatke na izražajnoj i sadržajnoj razini =28 % ocjene
- Ogledni sat je održan, priprava ima manje nedostatke =34 % ocjene
- Ogledni sat je održan bez nedostataka, pismena priprava u potpunosti urađena uz poštivanje metodologije pisanja priprave = 40 % ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% izvrstan (5)
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):
- Studenti koji studiraju uz rad, dužni su ispuniti sve predviđene obveze kao i studenti koji redovito pohađaju nastavu.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višej ez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Vego, V., Metodika nastave povijesti, 1996.		x	X				x			
	Stradling, R., *Nastava europske povijesti 20. stoljeća*, 2003.		x	X				x			
	Rendić-Miočević, I., Učenik istražitelj prošlosti (novi smjerovi u nastavi povijesti), 2000.		x	X				x			
	Black, L., Priručnik za nastavnike povijesti u Bosni i Hercegovini, 2007.		x	X				x			
	Mladenovski, M. (ur.), Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u BiH, Hrvatskoj i Srbiji, 1945 – 1990., 2007.		x	X				x			
	Marinović, M., Nastava povijesti usmjerena prema ishodima učenja, Metodički priručnik za nastavnike povijesti, 2014.		x	X				x			
Dopunska	Rendić-Miočević, I., Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, 1989.		x	X				x			
	Rendić-Miočević, I., Učenik istražitelj prošlosti (novi smjerovi u nastavi povijesti), 2000.		x	X				x			
	Stradling, R., Multiperspektivnost u		x	x				x			

	nastavi povijesti: priručnik za nastavnike, 2003.										
	Robotić, V., Priručnik za nastavnike, 2003.		x	X				x			
Dodatne informacije o predmetu		Student je dužan napisati pismene priprave za sate nastave povijesti (uvodni sat, obrada novog gradiva, duža i kraća verzija, ponavljanje gradiva, sistematizacija gradiva, test i zaključivanje ocjena); odraditi pedagoško-metodičku praksu, 10 sati u osnovnoj školi, 10 sati u srednjoj školi. Tijekom obavljanja školske prakse student je dužan samostalno održati dva nastavna sta u osnovnoj i srednjoj školi. U sklopu dnevnika pedagoško-metodičke prakse, dužan je dostaviti potvrdu ovjerenu od ravnatelja škole i potpisanu od mentora, kao i mišljenje mentora o održanim satima. Prilikom hospitacija studenti vode dnevnik nastavno-pedagoške prakse. Također hospitacije uključuju studentov uvid u cjelokupni pedagoški život škole (upoznavanje škole, nazočnost sjednicama, upoznavanje različitih nastavničkih zaduženja, rad s učenicima s posebnim potrebama, upoznavanje s radom aktiva povjesničara i sekcijom povjesničara itd.). Student izvodi u školi pripremni ogledni sat, a zatim ogledni sat uz nazočnost mentora i nositelja kolegija. Student je dužan napisati godišnji i mjesečni plan i program rada za osnovnu ili srednju školu u dogovoru s nastavnikom. Student je dužan dolaziti na individualne konzultacije s nositeljem kolegija tijekom izrade pismenih priprava, izvođenja pedagoško-metodičke prakse, priprema za izvođenje pripremnog oglednog i oglednog sata te pisanja nastavnih planova i programa. - U konačnu ocjenu ulaze: pozitivna ocjena urađenih pismenih priprava, pedagoško-metodička praksa, ogledni sat i pisanje nastavnog plana i programa (godišnji - makroplaniranje i mjesečni - mikroplaniranje).									

Studijski program	Povijest – dvopredmetni studij					
Ciklus	2.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	nastavnički	Modul	/			
Godina studija	2.	Semestar	4.			
Naziv predmeta	**DRUŠTVENA POVIJEST**	Kod predmeta	FFPVM414			
ECTS	2	Status	izborni B			
Broj sati Nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	0	0
Nastavnici	dr. sc. Goran Mijočević, doc.		30	0	0	0
Ciljevi predmeta	- upoznati studente s oblikovanjem i stanjem povijesnih istraživanja unutar paradigmi pod širokim kišobranom pojma „društvena povijest“ - postići u studenata razumijevanje o tome kako se i zašto znanstvene paradigme mijenjaju.					

Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	Opisuje pojam multidisciplinarnosti.	FFPVM414-IU-1	FFPVM-IU-2
	Objašnjava kako društvena teorija utječe na znanstveno istraživanje povijesti.	FFPVM414-IU-2	FFPVM-IU-4
	Definira nove uvide koji se otvaraju najnovijim rezultatima istraživanja.	FFPVM414-IU-3	FFPVM-IU-9
	Ukazuje na suvremene paradigme u povijesnoj znanosti.	FFPVM414-IU-4	FFPVM-IU-9
	Opisuje hrvatsku historiografiju u sklopu ukupnog razvoja znanstvenog polja.	FFPVM414-IU-5	FFPVM-IU-2 FFPVM-IU-5

Preduvjeti za upis predmeta	Upisan 4. semestar	
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje.
	2.	Pojam „društvena povijest“ u širem smislu.
	3.	Pojam „društvena povijest“ u užem smislu.
	4.	Izgradnja različitih paradigmi unutar polja historiografske produkcije „socijalna historija“ iz 60-ih godina 20. stoljeća.
	5.	Izgradnja različitih paradigmi unutar polja historiografske produkcije „mikrohistorija“.
	6.	Izgradnja različitih paradigmi unutar polja historiografske produkcije „komparativna historija“.
	7.	Povezanost historiografske produkcije s društvenim okolnostima u kojima pojedini povjesničar i sam djeluje.
	8.	Zalazak paradigme „socijalne historije“.
	9.	Pobjeda društvene historije u širem smislu.
	10.	Perspektive historiografske produkcije.
	11.	Rasprava sa studentima i izlaganje eseja.
	12.	Rasprava sa studentima i izlaganje eseja.
	13.	Rasprava sa studentima i izlaganje eseja.
	14.	Rasprava sa studentima i izlaganje eseja.
	15.	Rekapitulacija.
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	/	

Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija); - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava).

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
Kolokvij	seminarski rad	**esej**/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	**pismeni**	usmeni	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje u nastavi		30	1	30%
Esej/Završni pismeni ispit	FFPVM414-IU-1, 2, 3, 4, 5.	30	1	70%
Ukupno		60	2	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način:
Manje od 80% = nema pravo na potpis.
16,5% = od 80% do 90% nazočnosti nastavi + bez aktivnog sudjelovanja.
21% = od 80% do 90% nazočnosti nastavi + povremeno uključuje u nastavni proces.
25,5% = od 91% od 100% nazočnosti nastavi + aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu.
30% = od 91% do 100% nazočnosti nastavi + visok stupanj zainteresiranosti za kolegij, postavlja pitanja i problematizira sadržaje vezane za kolegij.
Izrada eseja ocjenjuje se na sljedeći način:
Manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
Od 55% do 66% = 38,5% ocjene
Od 67% do 78% = 49% ocjene
Od 79% do 90% = 59,5% ocjene
Od 91% do 100% = 70% ocjene
Za studente koji polažu završni pismeni ispit ocjenjivanje se vrši na sljedeći način:
Manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
Od 55% do 66% = 38,5% ocjene
Od 67% do 78% = 49% ocjene
Od 79% do 90% = 59,5% ocjene
Od 91% do 100% = 70% ocjene
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 - 54% nedovoljan (1)
55 - 66% dovoljan (2)
67 - 78% dobar (3)
79 - 90% vrlodobar (4)
91 - 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti tijekom nastavnoga procesa imaju obvezu napisati referat (pet kartica teksta u razradi teme), što je i preduvjet za pristup završnom usmenom ispitu. Temu referata, na početku semestra, trebaju definirati s nositeljem kolegija.
Referat se ocjenjuje na sljedeći način (maksimalno 30%):
- Rad nije napisan = 0 %
- Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 16,5%
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci na sadržajnom planu = 21%
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogreške = 25,5%
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 30%

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	BURKE, P., Historija i društvena teorija, 2002. (odarana poglavlja)		X			X		X			
	TILLY, C., Suočavanja sa društvenom promenom. Makro društvene strukture, procesi i komparacije, 1997. (odabrana poglavlja)		X			X		X			
Dopunska	ANDERSON, B., Nacija: zamišljena zajednica, 1998.		X			X		X			
	ELIAS, N., O procesu civilizacije. Sociogenetska i psihogenetska istraživanja, 1996.		X	X				X			
	GINZBURG, C., Sir i crvi. Kozmos jednog mlinara iz 16. stoljeća, 1989.		X	X				X			
	SCHIVELBUSH, W., Povijest putovanja željeznicom, 2010.		X	X				X			
	SCHULTZE, H., Država i nacija u evropskoj istoriji, 2002.		X			X		X			
	STOJANOVIĆ, T., Balkanski svetovi. Prva i poslednja Evropa, 1997.		X			X		X			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti mogu polagati ispit tijekom semestra kroz pisanje eseja ili na kraju semestra kroz pisanje završnog ispita (pismeni). Pohađanje nastave je obvezno. Da bi studenti mogli pristupiti završnom ispitu trebaju tijekom nastave nazočiti najmanje 80% predavanja (određeno Pravilnikom o studiranju), što znači da se tolerira 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Student koji iz bilo kojeg razloga izostane više ne može dobiti potpis nositelja kolegija niti pristupiti završnom ispitu. Aktivnost u nastavi odnosi se na pripremljeno sudjelovanje u nastavi. U konačnu ocjenu ulazi ispunjavanje svih obveza.									

Studijski program	Povijest – dvopredmetni studij					
Ciklus	2.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	nastavnički	Modul	/			
Godina studija	2.	Semestar	4.			
Naziv predmeta	**BORBE ZA ISTOČNI JADRAN U RANOM SREDNJEM VIJEKU**	Kod predmeta	FFPVM415			
ECTS	2	Status	izborni B			
Broj sati Nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	0	0
Nastavnici	dr. sc. Goran Mijočević, doc.		30	0	0	0
Ciljevi predmeta	- upoznati studente sa strateškim položajem Jadrana u vrijeme ranoga srednjeg vijeka u okviru oblikovanja i transformacije mediteranskoga svijeta, - objasniti studentima ulogu Venecije i njezinu borbu za uspostavu hegemonije na Jadranu tijekom ranoga srednjeg vijeka.					

Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	Navodi kronološki najvažnije događaje za povijest istočnoga Jadrana u ranom srednjem vijeku.	FFPVM415-IU-1	FFPVM-IU-1 FFPVM-IU-2
	Opisuje položaj Jadrana u oblikovanju mediteranskoga svijeta u 8. i 9. stoljeću.	FFPVM415-IU-2	FFPVM-IU-4
	Objašnjava ulogu Hrvatske Kneževine u sukobima između Franačkoga i Bizantskoga Carstva.	FFPVM415-IU-3	FFPVM-IU-1 FFPVM-IU-2 FFPVM-IU-4
	Ukazuje na važnost nastanka Venecije i njezina odnosa prema hrvatskim vladarima.	FFPVM415-IU-4	FFPVM-IU-2
	Analizira uspostavu mletačke hegemonije na Jadranu.	FFPVM415-IU-5	FFPVM-IU-1 FFPVM-IU-2 FFPVM-IU-9

Preduvjeti za upis predmeta	Upisan 4. semestar	
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema
	1.	Uvodno predavanje.
	2.	Europa u ranome srednjem vijeku.
	3.	Mediteran u ranome srednjem vijeku.
	4.	Položaj Jadrana u sklopu oblikovanja i transformacije mediteranskoga svijeta u 8. stoljeću.
	5.	Položaj Jadrana u sklopu oblikovanja i transformacije mediteranskoga svijeta u 9. stoljeću.
	6.	Istočnojadranska magistrala kao najkraća veza zapadne Europe i istočnoga Mediterana.
	7.	Stvaranje naselja u venetskim lagunama.
	8.	Bizantska defanziva.
	9.	Stvaranje i oblikovanje Hrvatske Kneževine

	10.	Aachenski mir 812. godine.
	11.	Povlačenje Bizanta na južni Jadran.
	12.	Odnosi Venecije i hrvatskih vladara.
	13.	Pohod dužda Petra II. Orseola 1000. godine.
	14.	Početci uspostave mletačke hegemonije na Jadranu.
	15.	Rekapitulacija.
Jezik	Hrvatski	
E-učenje	/	
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija); - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava).	

Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
Kolokvij	seminarski rad	ese**j**/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	**pismeni**	usmeni	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje u nastavi		30	1	30%
Predrok/Završni pismeni ispit	FFPVM415-IU-1, 2, 3, 4, 5.	30	1	70%
Ukupno		60	2	100%

Način izračuna konačne ocjene

Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način:
Manje od 80% = nema pravo na potpis.
16,5% = od 80% do 90% nazočnosti nastavi + bez aktivnog sudjelovanja.
21% = od 80% do 90% nazočnosti nastavi + povremeno uključuje u nastavni proces.
25,5% = od 91% od 100% nazočnosti nastavi + aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu.
30% = od 91% do 100% nazočnosti nastavi + visok stupanj zainteresiranosti za kolegij, postavlja pitanja i problematizira sadržaje vezane za kolegij.

Za studente koji polažu završni pismeni ispit ocjenjivanje se vrši na sljedeći način:
Manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
Od 55% do 66% = 38,5% ocjene
Od 67% do 78% = 49% ocjene
Od 79% do 90% = 59,5% ocjene
Od 91% do 100% = 70% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:
0 - 54% nedovoljan (1)
55 - 66% dovoljan (2)
67 - 78% dobar (3)
79 - 90% vrlodobar (4)
91 - 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti tijekom nastavnoga procesa imaju obvezu napisati referat (pet kartica teksta u razradi teme), što je i preduvjet za pristup završnom usmenom ispitu. Temu referata, na početku semestra, trebaju definirati s nositeljem kolegija.
Referat se ocjenjuje na sljedeći način (maksimalno 30%):
- Rad nije napisan = 0 %
- Rad djelomično zadovoljava formalne kriterije = 16,5%

- Rad u potpunosti zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostatci na sadržajnom planu = 21%
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene gramatičke i pravopisne pogreške = 25,5%
- Rad u potpunosti zadovoljava formalne i sadržajne kriterije te je gramatički i pravopisno točan = 30%

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	ORTALLI, G., CRACCO, G., Povijest Venecije I, 2007.		X	X				X			
	GOLDSTEIN, I., Bizant na Jadranu, 1992.		X	X				X			
Dopunska	Prema dogovoru s profesorom.										
Dodatne informacije o predmetu		Pohađanje nastave je obvezno. Da bi studenti mogli pristupiti završnom ispitu trebaju tijekom nastave nazočiti najmanje 80% predavanja (određeno Pravilnikom o studiranju), što znači da se tolerira 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Student koji iz bilo kojeg razloga izostane više ne može dobiti potpis nositelja kolegija niti pristupiti završnom ispitu. Aktivnost u nastavi odnosi se na pripremljeno sudjelovanje u nastavi. U konačnu ocjenu ulazi ispunjavanje svih obveza.									